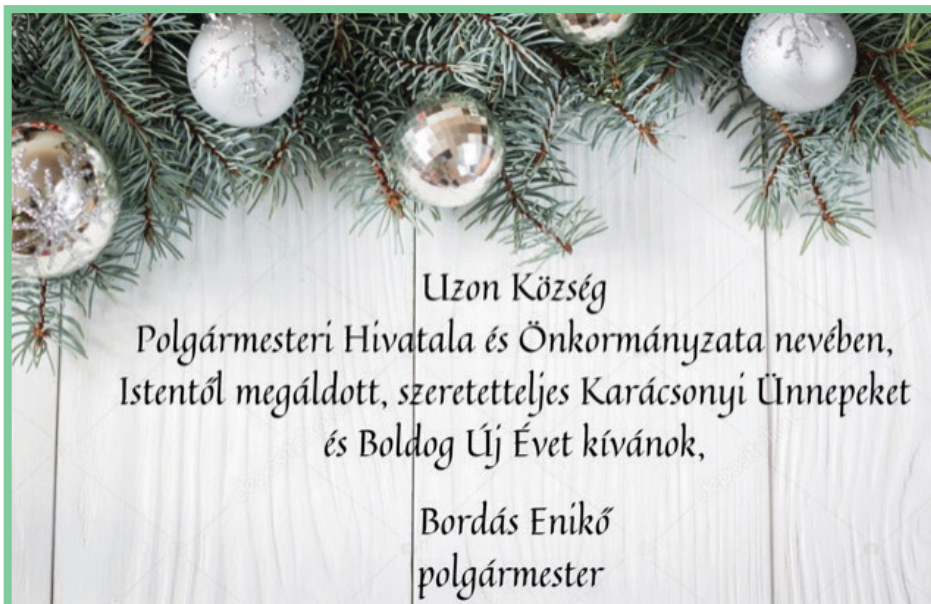

UZON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK IDŐSZAKOSAN MEGJELENŐ INGYENES TÁJÉKOZTATÓJA

2022. ÉVI POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

Advent van, a csendes várakozás időszaka. Mindannyian tudjuk, felnőttek és gyerekek egyaránt, hogy valami közeleg, valami csodálatos és szép, amit minden évben várunk és minden évben eljön hozzánk. Várunk a csodára, amit a kis Jézus megszületése szimbolizál, a szeretetre, a békére és a jóságra. Azonban nem elég csak várni a csodára, azért tenni is kell, kiérdemelni és megteremteni annak a lehetőségét, hogy megtaláljon minket. A gazdának egész évben dolgoznia kell ahhoz, hogy legyen, amit betakarítson, a tanítónak egész tanévben hiánytalanul át kell adnia a tudását a tanítványainak azért, hogy a tanulók jó eredményekkel zárják a tanévet, az építőnek pedig egész esztendőben egymásra kell raknia a téglákat, hogy a háza időben elkészüljön.

Az év végéhez közeledve mi is számvetést készítünk, hogy sikerült-e megvalósítanunk azokat a nagyszabású terveket, amelyeket év elején kitűztünk, vannak-e eredményeink, és ha igen mennyire tartottuk be azt az irányt amerre elindultunk. Természetesen azt szeretnénk, hogy a munkánk eredményes legyen, láthatóak legyenek a megvalósítások mindenki számára, és azok a közösség javát szolgálják. A 2022-es év, a munkálatok és a beruházások terén, egy nagyon eredményes esztendő volt, Uzon Község mind a hét településén sikerült valamilyen beruházást elindítani, vagy a már előző években elkezdett munkálatokat folytatni, részben vagy egészben befejezni. Utakat és utcákat aszfaltoztunk, esőelvezető betonsáncokat alakítottunk ki, középületeket korszerűsítettünk, energiatakarékos modern közvilágítási lámpatesteket szereltünk fel, új megvalósíthatósági terveket készítettünk stb.

Egy időben építkeztünk (a már előre megszerzett finanszírozási forrásokból), meg terveztünk is. Új projekteket készítettünk elő, amelyeket benyújtottunk az ideai pályázati kiírásokon. Ide sorolhatók a szentivánlaborfalvi orvosi rendelő épületének az energiahatékonyságát célzó felújításra benyújtott pályázatunk, a polgármesteri hivatal épületének a tetőszerkezetének a javítására letett projektünk, a *Bikfalvi Kúriák Útja*, hagyományos építészeti stílusban épült házak megőrzését célzó projekt, valamint egy integrált közösségi központ létrehozását célzó pályázat is. A tavaly novemberben az Anghel Saligny kormányprogramhoz benyújtott, mindhárom projektünket pozitívan bírálták el. Ez azt jelenti, hogy a következő periódusban is újabb úthálózatok modernizálására kerül sor a *Helyi érdekeltségű utak modernizálása, II kiadás*, valamint a *Helyi érdekeltségű utak modernizálása, III kiadás* elnevezésű projektek keretén belül, amelyek magukba foglalják több utcának és községi útszakasznak az aszfaltozását. Ezek a következők: Lisznyópatakon a DC27 községi út egy újabb 280 méteres szakasza, a DC27C községi út teljes hosszúságban (Lisznyótól a magyaros DC16-os útig), amelynek hossza

(folytatás a 6. oldalon)

Tisztelt Uzon községi lakosok!

Örömmel teszek eleget annak a felkérésnek, hogy az Uzoni Hírlap karácsonyi számában megfogalmazzak néhány gondolatot Uzon község jelenéről és jövőjéről. Teszem ezt, mint a község volt vezetője, aki több mint 17 éven keresztül csiraképes magvakat vetett jól előkészített termőtalajba, majd ezen magvakat, a figyelmesen kialakított szakmai csapattal, hozzáértően gondozta. De teszem ezt bikfalvi lakosként is, fontos számomra, hogy településem továbbra is a fenntartható fejlődés útján maradjon, és ezért kötelességemnek érzem, hogy továbbra is támogassam községünk társadalmi-gazdasági növekedését.

Az elvetett magvakat nem csak gondozni kellett, hanem sokszor meg is kellett védeni. Emlékszem, a 2000-es évek vége felé, a szentivánlaborfalvi régi fahíd padlózatának felújítását követően, a híd szerkezete is tönkrement. A 2010-es évek derekán, két egymást követő évben is, elég nagy összeget különítettünk el ennek kijavítására, de sajnos nem jelentkezett olyan kivitelező, aki szavatosságot is vállalt volna a munkáért, mert a fahíd – annak idején – építkezési engedély nélkül épült meg.

A 2017-ben elkészített szakmai véleményezésben világosan leírták, hogy a híd szerkezete, de főleg a hídlábak teljesen tönkrementek és tilos azon közlekedni. Ezt követően egyértelművé vált számomra, hogy új betonhidat kell építeni a Feketeügy folyó felett, de nem a semmi közepében, hanem ott, ahol igazán használják. Így született meg a gondolat, hogy Szentivánlaborfalvát, a Malom utcán keresztül, összekössük a Sepsimagyarósról vezető, 16-s számú, modern községi úttal. De vajon milyen pénzből? Megoldottuk! Szakmai dokumentációt készítettünk, pályáztunk és nyertünk. Tehát csiraképes magvakat vetettünk, de sajnos a tervezett út Natura 2000-es területet szel át, és ebből kifolyólag rengeteg kellemetlenség, elutasítás, kerékkötés stb. következett. De nem adtuk fel! **Megvédtük a projektet, a Malom utca korszerűsítődik, a betonhíd épül!** Igaz, hogy ideiglenesen le kellett mondanunk az új betonhíd és a 16-os számú községi út közti, kb. 3 kilométeres szakasról, de ami késik, az nem múlik! Sorolhatnánk még nagyon sok hasonló esetet, amikor nem csak a finanszírozásért izzadtunk meg, hanem azt követően még többször keményen megharcoltunk azért, hogy a mag kicsirázzon és szárba szökkenjen, hogy azt be lehessen takarítani, az avató szalagot el lehessen vágni.

Bordás Enikő polgármester asszony ott volt az összes magvetésnél, érezte homlokán a kemény munka izzadságát, és mint minden jó gazda, ő is figyelemmel követte a vetések gyarapodását, a munkálatok folyamatát, a polgármesteri hivatal munkaközösségével és az önkormányzati képviselőkkel együtt. Tevékenységében ma is visszaköszönnek az akkor megszerzett tapasztalatok, hisz ember legyen a talpán, aki egy hét településből álló nagyközséget úgy irányít, hogy a folyamatban levő, nagyszámú kivitelezési munkálatok felügyelete mellett, még új projekteket készít, új csiraképes magvakat hint el. Tevékenységét támogatják a régi és új, segítőkész hivatali munkatársak, akikkel közösen viszik tovább Uzon község jó hírét, és fenntartják községünk fejlődésének ritmusát, pozitív irányát. Ehhez csak gratulálni tudok!

(folytatás a 3. oldalon)

Advent a központi parkban

Két Advent között

„Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek... Várjuk ami boldog reménységünket, ami nagy Istenünk és üdvözítőnk Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését” Titusz 2,11,13

Kedves Olvasó!

Életünk két Advent közt zajlik, melyben néha bűnöket, gonosz gondolatokat, örömeiket halmozunk egymásra és ha életünk estéjén visszatekintünk csupán egy tova tűnő értéktelen valaminek fogjuk fel azt. Isten az ő Igéjében Evangéliumot, Örömmüzenetet hirdet mindannyiunk számára akik ilyenkor karácsonyra készülünk. Mert ha magunknak őszintén bevalljuk karácsonykor lelkünk vágyik a szeretetre, a jutalmazásra, a megbecsülésre. Karácsonykor mintha megváltoznánk és egy új ember formálódik belőlünk még ha csak egy estére vagy egy hétvégére is. Aztán minden kezdődik előlről. Bűnöket halmozunk, gonosz gondolatokat szövünk embertársaink ellen, örvendezünk, emberileg örömet szerzünk másoknak. S ki tudja, mi minden nem történik velünk a karácsonytól karácsonyig sebesen robogó vonatként tova tűnő évünkben.

Kedves Olvasó mi történik veled karácsonykor? Készülsz-e találkozni Megváltó Jézusoddal? Ha találkozol vele karácsonykor, karácsony után ott marad-e a lelkedben az Ő szeretete, békessége, bocsánata?

Adventtől indulunk és advent felé tartunk. A kegyelemtől indulunk és az ítélet felé tartunk. Ami ezen kívül van, ha őszinték vagyunk csupán tova tűnő árnyék melyet világiasan valóságnak, igazságnak nevezünk.

Áldott, békés, boldog karácsonyt kívánok!

Barti Ferencz-Róbert
bikfalvi református lelkipásztor

Add tovább!

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

János evangéliuma 3,16

Keresztény Testvérek! Karácsonyra készülve mintha végtelenítve lenne, újra és újra cseng a fülemben és a szívemben Csondor Kata Add tovább című dala: „...van száz pillanat, / Mi szétsztható. / Jut még bárkinek / A tiszta fényből egy cseppnyi láng. / Jókedv könny helyett. / Ha másod nincs is, / ha másod nincs is, / Csak add tovább.”, és arra gondolok, hogy még a nagy karácsonyi készülődésben is mennyi minden reked meg a szívünkben, mennyi apró, cseppnyi szeretetláng, mert nem tudtuk tovább adni. Nem jutott idő, nem jutott erő, nem jutott el Isten szeretete a felénk nyújtott kezek, szívek, életek, sorsok felé. Pedig bizony lenne, és van amiből, és lenne és van akinek. Nekünk egy hihetetlen gazdag Istenünk van, aki nap mint nap fölkínálja magát, adja az ő szereteterejét, az ő fényét, áldásait, és nap mint nap szembe is áll velünk emberekben, sorsokban, felénk nyújtott kezekben, szívekben.

Úgy szerette ezt a világot, és úgy szereti... add tovább! Add tovább!

Fogadd el Isten ajándékát. Fogadd el a szereteterőt, a kegyelmes, irgalmas szeretet erejét, ajándékát. Fogadd el és add tovább!

Add tovább: a tiszta fényből egy cseppnyi lángot... van száz és ezer pillanat, ami szétsztható... és akkor és ott, amikor szétszthatod ezt a fényt, azt a cseppnyi szeretetlángot odaadod annak, akiben a jó Isten veled szembeáll, érezni fogod ahogy föloldódik benned Isten, az örömben, hogy adhattál, hogy tehettél valamit azért, hogy a sivatag virágba boruljon, a csüggedő ember, akinek a karja gyöngye, a lába roskadozik, új erőre kapjon, fölbátorodjon, reményt kapjon, s benne is feloldódjon a szeretet Istene.

Add tovább, és akkor Adventi utad végén elmondhat, nem jöttem üres kézzel, üres szívvel, mert Bennem vagy Isten, magamban hordozlak, és adtalak és adlak tovább – ez a szabadítás! Amen.

Áldott karácsonyt kívánok, áldott adventi megérkezést!

Buzogány-Csoma István
unitárius lelkész, Szentivánlaborfalva-Kézdivásárhely

„Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt.” (Mt2,11)

Szerény körülmények között született, az ég mégis tele volt az angyalok énekével... Istállóban jött a világra, de királyok imádták. Születése ellentmondott az élet, halála pedig a halál törvényeinek – de nincs nagyobb csoda, mint az Ő élete, halála, feltámadása....

Nem volt gabonaföldje és halastava, mégis megvendégelt ötezer embert. Soha nem terítették vörös szőnyeget a lábai alá, de járt a vízen, és lecsendesítette a háborgó tengert. Kereszt-halála a legnagyobb igazságtalanság volt, de az Atya szemszögéből nézve, kisebb ár nem lett volna elég megváltásunkért. Amikor meghalt, csak néhányan gyászolták, Isten azonban fekete lepellel takarta el a napot. Akik megfeszítették, nem remegtek attól, amit tettek, a föld viszont megremegett alattuk.

A bűn meg sem érintette, a romlás nem kerítette hatalmába testét. Csak három évig hirdette az evangéliumot, nem írt könyvet, nem alapított semmilyen szervezetet. Kétezer évvel később, mégis Ő az emberiség történelmének központi alakja, minden igehirdetés témája, az emberiség egyetlen Megváltója.

Lehet, hogy a karácsony mégsem csak a bejgliről szól???

Az ünnep és az ajándékozás napjaiban csatlakozzunk a bölcsekhez, akik „leborulva imádták őt”! Áldott – igazi – karácsonyt kívánok!

Bartos Károly lp.

„Ne féljete! Íme, nagy örömet adok tudtul nektek!”

Az előbb említett sorok az angyal üzenete, aki örömmel adta hírül a pusztában nyájukat őrző pásztoroknak, hogy megszületett a Megváltó Dávid városában, Betlehemben.

Társadalmunk mai helyzetében számunkra is biztatón kell, hogy hassanak ezek a szavak, ugyanis a jelenlegi gazdasági nehézség, a közelünkben dúló, sok emberéletet követelő, sok szenvedést és fájdalmas veszteséget okozó háború rányomja az idei karácsonyra a bélyegét. Pedig az angyali híradás a félelemmentes örömet hordozza magában, amikor is a megjelent mennyi seregek sokasága így dicsőítette Istent: „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarát embereinek!” (Lk 2,14)

Békesség a földön a jóakarát embereinek! ...A jóakarát embereit pedig nem a félelem mozgósítja, hanem elsősorban az Isten szeretete. Ezért fontos megtanulni Isten szeretetében élni, Isten szeretetét tovább sugározni a földre, a többi embertársra, hogy keresztény életünk, mint egy tükör sugározza vissza az Istennek ránk sugárzó szeretet fényét, és a lelki békét, mely messze áll a félelemtől.

Ne félj! Ne féljete! Sokszor elhangzik a Szentírásban mindkét felhívás. Maga az Úr Jézus is sokszor mondja ki ezeket a megnyugtató szavakat összekötve azokat a hit fontosságával.

Karácsonyra készülöben csak pár szentírási helyet említenék: „Az angyal ezt mondta neki: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél.” (Lk 1,30); „Míg ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr angyala, és így szólt hozzá: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet Máriát, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van!” (Mt 1,20); „Ne féljete! Íme, nagy örömet adok tudtul nektek és az lesz majd az egész népnek.” (Lk 2,10), amint az a címben is olvasható. És más számos olyan esetet is lehetne idézni, amely az Úr Jézus életével kapcsolatos.

„Non abbiate paura!”, vagyis „Ne féljete!” volt Szent II. János Pál pápának is a kedvenc szavajárása, amellyel gyakran biztatta a híveket, hogy életüket, hitüket merjék Krisztusra építeni.

Ne féljete a harmadik évezred szentjei lenni! Ne féljete tanúságot tenni a bennetek élő Fényről, a Világ Világosságáról, Krisztusról! Evezetetek a mélyre, ne féljete építeni a szeretet civilizációját! Ne féljete kapukat tární Krisztusnak! Ne féljete attól, hogy befogadjátok Krisztust, és az Ő erejét! Ne féljete, mert az Úr velünk van a világ végéig! – mondta sokszor beszédeiben a szentéletű Szentatya.

A félelem megbénít, míg a szeretet gyógyít. „Az Isten szeretet, és aki kitart a szeretetben, az az Istenben marad, s az Isten is benne marad. Abban teljesedett ki bennünk a szeretet, hogy bizalommal várjuk az ítélet napját, mert ahogyan ő, úgy vagyunk mi is ezen a világon. A szeretetben nincs félelem. A tökéletes szeretet kizárja a félelmet, mert a félelemnek köze van a büntetéshez. Aki tehát fél, abban nem tökéletes a szeretet. Azért szeretjük az Istent, mert ő előbb szeretett minket.” (1Jn 4, 16-19) Az ember Isten iránti szeretete tehát csak válasz az Istennek, a Teremtőnek, Jézus Krisztusban, az Istenfiúban való le-hajlására, alászállására, az emberrel, a teremtménnyel való egygyé válására. Jézus megtestesülése, születése, élete, tanítása, áldozatvállalása és feltámadása Isten végtelen szeretetének az ajándéka, mely ajándék örömmel, a megváltottság örömeivel kell, hogy eltöltsön. Ne féljete tehát ezt az ajándékot örömmel elfogadni! Ne féljete életeteket Krisztus tanítása szerint alakítani! Ne féljete őszinte hitvalló keresztény életet élni! Ne féljete Krisztusba vetett hitetekről tanúságot tenni! Ne féljete családjaitokban Krisztus szeretetét gyermekeitekkel megismertetni, és abból a nehézségeitek idején erőt meríteni!

Ne féljete! Az aggodalmainkat, félelmeinket egyedül csak a Béke Fejedelme tudja megnyugtani, lecsendesíteni, elvenni! Tárjatok hát kapukat életetekben Krisztusnak, és békés lelkülettel, alázattal, szeretettel, igazi lelki örömmel, a jóakarát embereiként fogadjátok a közénk jövő Megváltót!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves „Uzoni Hírlap” olvasónak, kegyelemben gazdag Áldott Karácsonyt és Boldogabb, békésebb Új Esztendőt.

Ft. Nagy László-Eörs
szentivánlaborfalvi plébános

(folytatás az 1. oldalról)

Uzon község mind a hét települése kisebb vagy nagyobb mértékben, de folyamatosan fejlődik. Vannak és lesznek prioritások. A községközpont, vagyis Uzon van az élvonalban, majd a lakosság száma szerint, a többi hat településen is látványosan és kézzelfoghatóan mutatkoznak meg a beruházások eredményei. Tudom, hogy jó lenne, ha egyszerre fejlődne mind a hét falu, de sajnos erre nincs pénzügyi lehetőség, de a sorból nem marad ki egy település sem. Jó helyi fejlesztési stratégia, pénz, idő és ezzel párhuzamosan becsületes, következetes, megfontolt vezetőség szükséges. Pénzen kívül minden adatott Uzon községben, a pénzt pedig pályázatok útján pótolják.

Uzon község jó földrajzi elhelyezkedése, Brassó és Sepsiszentgyörgy között, a 11. és a 12. országotak szögletében, olyan gazdasági stratégiai pozíciót képez, amely hamarosan a befektetők tucatjait fogja vonzani. A kérdés nem az, hogy ez meg fog-e történni, hanem az, hogy mikor? Uzon település körül, az új általános rendezési tervben (PUG) nagy kiterjedésű ipari zónák találhatók, amelyek már most belterületek! A települések mai külterületei, holnap a befektetők belterületeivé válhatnak, ezért **nagyon vigyázzunk a földjeink-**

re, ne adjuk el azokat! Szentivánlaborfalva jó minőségű szántóival és bioter-mékeivel, valamint messze földön híres, finom házikenyerével és kürtőskalácsával magalapozta a falusi turizmus lehetőségét. Lisznyó, Lisznyópatak, Bikfalva és Sepsimagyarós az erdők ölelésében, csodálatos természetföldrajzi környezetükkel, épített örökségükkel és a lakosság vendégszeretetével, a turizmus különböző formáinak gazdaságilag versenyképes bölcsőjét képezik. Uzonfüzes az állattenyésztésen túl, a brassói külváros kistanyájává válhat. Rajtunk és az önkormányzati befektetések intenzitásán múlik, hogy milyen hamar emelkedünk ki az átlagosan fejlődő versenytársak közül, hisz azt tudjuk, hogy a bátraké a szerencse, de ehhez sokat, nagyon sokat kell dolgozni, kitartóan és okosan.

Áldott, békés és meghitt karácsonyi ünnepeket kívánok Uzon község minden kedves lakosának! Bort, búzát, békességet az új esztendőben!

Tisztelettel,
Dr. Ráduly István
Kovászna megye prefektusa

ADVENT – A KARÁCSONY KÉSZÜLETI IDEJE

„Két Advent van, az egyiket ünnepeljük, a másikat éljük.” (Prohászka Ottokár / 1858-1927)

Mennybemenetelekör (az Uzon-i római katolikus templom búcsúünnep) a következő szavakkal búcsúzott el Jézus apostolaitól: „Íme, én veletek vagyok minden nap, a világ végéig.” (Mt 28,20). Jelen időben mondta! Hogyan lehet ezt a jelenben érteni, amikor fizikailag eltávozott..., mi pedig – a Hitvallás szerint – várjuk, hogy dicsőségben újra eljőjön? Minden liturgiában megünnepeljük ezt a titkot, de az egyházi év részletesen – és személyre szólóan – is beavat minket ebbe a titokba. Az őskeresztények – nyelvhasználatuk miatt is – közelebb érezték magukhoz ezt a titkot. A római birodalom egész területén beszélt görög (*koiné*) nyelvben ugyanis egy különös szó, a **parousia** (*para + ousia*), valami-, vagy valaki mellett való létezés, „már” tapasztalható jelenlétet jelent: *vagyok*. Az ugyancsak beszélt latin nyelv, ezt az **adventus** (*ad + venio*) igéből képzett főnévvel adta vissza. A jelentése dinamikusabb: valami vagy valaki mellé eljőnni, megérkezni. A liturgia tehát beavat abba a titokba, mely szerint „egész életünk advent és parúzia”! Üdvöztőnk velünk van; és majd eljön: a „már”-nak és a „még nem”-nek ez a feszültsége adja meg a liturgikus időszakok – és bennük a mi vallásos életünk – sajátos ritmusát is.

Az őszövetség népe valósággal kikönyörögte a Messiás eljövételét. A „veletek vagyok” azonban, mi bennünk mégis feledésbe merült. Ez arra vall, hogy Krisztusnak, a Messiás-királynak és az ő országának eljövételét – ahogyan akkor, és azóta is sokan –, mi is földi-emberi módon képzeljük el! Mert – valljuk meg őszintén – hatalomra és gazdagságra épülő országot várunk Tőle is. Aki nem veszi észre, hogy Jézus – valamint az ő országa – mellettünk, közöttünk, bennünk van (→ Lk 17,21), az bajosan fogja észrevenni majd az eljövételét is, hiszen mindaz *jászol és kereszt*: tehát egyáltalán nem látványos dolgok összessége (→ 1Kor 1,18)! A látványos- és mindent megrendítő esemény, a dicsőséges eljövétel lesz, a maga előzményével (jeleivel: → Mt 24,4-31); csak hogy az **már a vég**, s annak az időnek egyetlen kérdése van: „De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?” (Lk 18,8).

Hogyan lehet mégis szert tenni erre a felismerésre és ismeretre? Ebben csak egy **belső átalakulás** segít! Hasonló ahhoz, amelyről Szent Ágoston (354-430) ezt mondhatta: „Elmulasztottam, hogy megvessem a földi boldogságot, s időmet annak keresésére áldoztam, aminek nem a megtalálása, hanem már a kutatása is sokkal értékesebb, mint a pogány világ megtalált kincses birodalma.”.

a) – a belső átalakulás feltétele: – a **nyitottság**. Minden változás erről az alapról indul. Sajnos nemcsak jó-, hanem rossz irányban is. A bűn elkövetése

is azon alapszik, hogy az ember nyitott (kíváncsi) a rosszra (→ Gn 3,1-7). A különbség tehát abban rejlik, hogy akit nem Isten Lelke vezérel, az éppúgy hajlandó rossz tanácsokat elfogadni, mint adni; de leginkább azok végrehajtásában közreműködni. Az adventi nyitottság abból az alapvető elhatározásból származó magatartás, amely szerint nem én határozom meg a várakozás-, majd pedig a találkozás módját, hanem ő mondja meg, ő kínálja fel (van hozzá prófétája!) és így készít (megvan rá a módja): hogyan ismerhetem fel és hogyan találkozhatom vele; vagyis milyen karácsonyom lesz... és mi lesz ennek is a jele (→ Lk 2,12)? Izajás próféta így mutatta be ezt az Isten felé való nyitottságot: „Jöjjetek, menjünk fel az Úr hegyére... hadd tanítson minket útjaira.” (Iz 2,3). A Szentírás boldogoknak nevezi, akiket Isten az ő útjaira oktat! Tehát a nyitottságban meglátja az ember a boldogság felé vezető utat.

b) – a belső átalakulás gyümölcse: – a **béke** és az **igazságosság**. Ezeket a gyümölcsöket a hittudomány *objektív* vagy *egyetemes üdvösségnek* nevezi, amelyeket Jézus már meghozott, megteremtett! De amint a forrás mellett is szomjan lehet halni, ha nem merítünk belőle, úgy ezt az üdvösséget sem lehet élvezni, ha nem nyílunk meg számára és nem alkalmazzuk önmagunkra. A sivatagi utazó is – utolsó erejét összeszedve – elvonszolta magát a vízpartig, de ott összeszett és szomjan halt, mert a hőség és kimerültség hatására azt hitte – és erről „meggyőzte” magát –, hogy csak *álmodja* a valóságot.

c) – a belső átalakulás *hogyanja*: – semmi esetre sem fegyverrel, erőszakkal, szónoklattal, ígérekkel lesz elérhető. Tétlenséggel sem szerezhető meg ez az isteni béke és igazságosság, hanem **aktív várakozással**: „... ti is álljatok készen” (Mt 24,44), hogy az alkalmas időt felismerjétek (→ Róm 13,11)! Hányszor siránkozunk, hogy a sok tennivaló közül már-már nem is tudunk választani... Így soha nem lesz alkalmas és engedelmes eszköz az idő a kezünkben. Hol van a *tartalom* a *tartamból*? Másként nem alkotunk fogalmat arról, hogy *a csend csak a tevékeny embereket látogatja* (Anthony de Mello). Ez a csend a krisztusi béke! Mennyire más fajta csend uralkodott a karácsonyi éjszakában, annak ellenére, hogy a népszámlálás miatt megmozdult, felhörgött az egész világ. Nem sokan voltak, akik nyitottak lettek volna rá, s ezért nem is sokan birtokolhatták.

Minden kor azzal büszkélkedett, hogy a nagy lehetőségek világát teremtette meg és éli. Ismerve a múltat, azt is megállapíthatjuk, hogy a nagy lehetőségek, a reklámvilág kínálatának és a választékoknak széles skálája éppúgy összezavarja az emberiséget; és tétlenségre is kárhoztatja.

Miért van ez a kísértés aktív világunkban is a tétlenségre, semmittevésre? Az *egyre nehezebb körülmé-*

nyek között az önsajnálát és a tehetetlen semmittevés szomorúságának térhódítására (Jakubinyi György)?

1. Mert nincsenek alapok! Vagy pedig rosszak és tévesek az alapok!

2. Mert elmosódott a cél! Vagy pedig olyan volt, hogy elavult, megbukott, összeomlott és csak ideig-óráig vezérelte és motiválta az embert!

Van-e még fogalma a ma emberének, hogy házunk Ura mivel is bízott meg minket? „*Ki a hű és okos szolgál?*” (Mt 24,45). Amilyen mértékben megrendül az Istenbe vetett hitünk (bizalmunk), s ezzel meginog az *alap*, olyan mértékben leszünk hűtlenek hozzá és önmagunkhoz, s ezzel elmosódik a *cél* is! Ez ugyanígy érvényes a hitvestársak (népiesen: *hűtöstársak*), munkatársak, barátok, közösségek, egyházak, népek kapcsolatára is.

A jelen, és a benne kibontakozó tevékenységünk megerősíti bennünk a múlt elkötelezettségét és a jövő fokozatosan kirajzolódó képét! Csak így mondhatjuk magunkénak az időt; és csak így minősíthetjük azt.

„Mert minden most, a volt és lesz köze,

A múlt, az eljövendő hírnöke... /

S ha minden MOST, kezedben nagyra nő

Már engedelmes szolgálod lesz a JÖVŐ.”

(Dienes Valéria: *Miénk az idő*).

Ez az élettapasztalat munkát (aktivitást) jelent, és olyan adventre utal, amelyet nem is annyira megünnepelni, hanem élni kell! Az ilyen munka, a „most” pillanatának ilymérté fontossága, nem megy önmegtagadás – mérlegelés, döntés, elkötelezettség – nélkül: „*Inkább öltsetek magatokra az Úr Jézus Krisztust, és ne dédelgessétek testeteket, nehogy bűnös kívánságokra gerjedjen.*” (Róm 13,14). Sőt, fegyver kell hozzá! Mert az önmegtagadás is nagy fegyver. Tudni kell azonban, hogy mit veszünk a kezünkbe és mivel játszunk: „*Aki kardot ránt, kard által vész el.*” (Mt 26,52).

Lelki gyümölcsöket, karácsonyi örömeket belső előkészülettel, átalakulással kell – és szabad – várni. Olyan átalakulással, amelyen folyamat történik, miatt a kardsból ekevas lesz (Iz 2,4). Mennyire gazdag kijelentés; érdemes hosszan elmélkedni rajta: izzítás, megedzés, lehűtés-vízbeártás, tisztítás, kovácslás, a salak kiszűrése, tűz és víz használata..., végül használhatóság, hasznavehetőség. Mit jelentenek ezek a testre és a lélekre?

Az advent tehát nyitottságra szólít fel; és ebben benne van már az önmagunkból való kilépés, ami az önmegtagadás egyik formája és feltétele. Aztán biztos alapokra akar helyezni és célt kínál. Továbbá, a gyümölcsöket is *beigéri*; ami a jövő és amelyre annyira kíváncsiak vagyunk, hogy sokszor tétlenül csak várjuk.

Szőcs Béla
plébános

„Mivel a nép feszültséggel teli várakozásban élt...” (Lukács 3,15a)
 „Mert a teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.”
 (Róma 8,19)

Az adventi időszakba lépve a gyülekezet több csoportjában is beszélgetünk a várakozásról, az ünnepre való készülődésről, és ezeknek a beszélgetéseknek a nyomán elkezdett a fülemben, a szívemben visszhangozni a következő ének: 1. Ha csak hangulat él a szívemben, /Ha tanácsa vezet egyedül, /Ha csak érzések hulláma tölt el, /Hitem is a veszélybe kerül. 2. Hisz a hangulat változik sokszor, /Hol az égbe repül ragyogón, /Hol a mélybe' a bánat ölen jár, /Nem igaz vezető az úton. 3. Még az érzések is tovaszállnak, /Olyan állhatatlan a szívem, /Egyre fellobban, másra kialszik, /Ne ezen nyugodjék a hitem. 4. A szavad az alap s a megoldás, /Ne legyen nekem más alapom, /Egyedül a szavad s az Igéd az, /Ami tart, ami él s hatalom.

Keresztyén embereként is gyakran beleesünk abba a csapdába, hogy a hangulatot keressük. Morgunk, ha nem hull a hó karácsonykor, bosszankodunk, ha nem megy minden a terveink szerint, ha nem villognak olyan szépen a fények és a gyertyák, ahogyan elképzeltük. Néha én magam is elharapom a szót: „nincs karácsonyi hangulatom...” Vajon tényleg a hangulatról szól a karácsony? A meghittség a lényege az adventi időszaknak is? Szolgatársakkal való beszélgetésben is előkerült ez a téma, és ott jegyezte meg egyikünk: az első advent sem volt békés, meghitt. Nézzük csak a körülményeket: Jézus születésekor népszámlálást tartanak, ezért mindenkinek szülővárosába kell utaznia. Nagy a tülekedés a szálláshelyeken, és mintha ezt a példát szeretnénk

követni, minden évben újraalkotjuk ezt a tülekedést. A szálláskeresés és a menekülés között szinte egy pillanatnak tűnik a karácsony csodája, a meghitt „hangulat”, amikor Jézus első látogatói, egy maroknyi ember hódol neki. Miért nyomasztjuk hát magunkat azzal, hogy várjuk a hangulatot, és csalódottságot érzünk, ha nem jön? Miért állítunk magunk elé teljesíthetetlen elvárásokat, amik eleve kudarcra ítéltettek? Lukács evangéliuma szerint (a revidált Károli fordításban) a nép feszültséggel teljes várakozásban élt Jézus fellépése előtt. A Rómabeliekhez írott levél pedig arról beszél, hogy lehet sóvárogva várni az evangéliumot. Feszültség és sóvárgás, kérdések és hiányérzet mind-mind hozzátartoznak a várakozáshoz, még a karácsonyhoz is. A kíváncsiság, hogy mit akar Isten nekem tanítani ezen az ünnepen? Milyen üzenet kell megszülessen idén a szívemben? Mert Istennek van üzenete számunkra, mindig van mondanivalója az ő gyermekeinek. Inkább ezt kellene keresnünk a hangulat helyett, hogy értelmet nyerjen a csetlő-botló, esetlen várakozásunk, törekvésünk a tökéletes ünnep megteremtésére. Mert az ünnep gyakran egyetlen pillanat, amikor Isten szeretete elér az ember szívéig. Ha pedig a veszteség fájdalma töri ketté ezt az időszakot, ha ennek a kilátástalansága terhel, ha egy szék üresen marad idén a karácsonyi asztalnál, akkor úgy várjuk az Úr érkezését, ahogyan a Zsoltárok könyve tesz róla bizonyosságot: „Közel van az Úr megtört szívűekhez, és a sebzett lelkűeket megsegíti.” (Zsoltárok 34,19).

A Mindenható Isten adjon áldott ünnepet mindenkinek!

Gál Adél,
 lisznyói református lelkipásztor

MINDENBEN HÁLÁT ADJATOK.

I. Thesszalonika 5, 18

Isten kegyelméből újra adventi-várakozási időszakban vagyunk. Várunk a beteljesedésre, várunk arra, hogy újra érezzük, van egy biztos pont az életünkben.

Sok minden lezajlott ebben az elmúló félben levő évben is. Voltak benne örömök, megpróbáltatások, olyan élményeket is át kellett élni, amelyeket nem szerettünk volna, de mindenen felett megtapasztalhattuk Isten megtartó kegyelmét!

Itt vagyunk és várjuk a „csodát”, várjuk azt, hogy a „gyermek” újra megszülessen bennünk is, boldogok akarunk lenni.

Református gondolkodás szerint a **hálaadás** – a **köszönet kinyilvánítása** a **boldogság** egyik alkotórésze. Tanítja ezt a Heidelbergi Káténk, amikor azt kérdezi: *hány dolgot kell tudnod, hogy e vigasztalással boldogul élhess és halhass?* Azt feleli, hármat: hogy milyen nagy az én bűnöm és nyomorúságom, hogy mi módon váltatom meg minden bűnemtől és nyomorúságomtól, hogy milyen hálaadással tartozom Istennek e megváltásért. Valljuk meg őszintén, nem a Káté útmutatása szerint keressük a boldogságot! Amíg ki nem derül, hogy a mi módszereinkkel nem tudunk se boldogan élni, se boldogan meghalni. Vissza kell fordulni az atyák tanításához ahhoz, hogy megértsük a hálaadás a boldog élet és halál egyik alkotórésze. Igazán azonban alapigénk élezi ki a hálaadás ügyét. Éspedig azzal, hogy az Ige minden helyzetben hálaadást kíván! **„Mindenben hálát adjatok.”** Tehát nemcsak Isten kegyelemének konkrét tapasztalása után, gyógyulások, szabadulások, a gondviselés és megváltás jeleinek ezer tapasztalata után. Hiszen ezek után természetes. Hanem akkor is, amikor nem természetes. Akkor is, amikor nem magától értetődő, sőt, egyenesen értelmetlen. Amikor nincs csoda, nincs imameghallgatás, nincs szabadulás. Inkább vereség, kudarc van, betegség van, félelmes helyzet van. Akkor is. **Mindenben** – mondja az Ige.

Életünk sok elesettségét ismerve feltehetjük a kérdést: lehetséges-e egyáltalán ez a „minden” helyzetben való hálaadás? Miért nem túlzás? Miért nem túlságosan magasra emelt mérce ez a kívánság? Van ilyen egyáltalán? Nos, keresztyén testvéreim, bizony van, nem is egy, ha át tudnánk tekinteni Isten szentjeinek, a hit hőseinek életét, meglepődve láthatnánk, mennyire így van!

Idézzük fel azt a jelenetet az Apostolok Cselekedetei könyvéből, mely azt írja le, hogyan viselkedett Pál és Silás a filippi városi börtön mélyén. Testük tele friss sebbel, megvesszőzték őket. Lábuk kalodába szorítva. Megalázva, összetörve, a teljes kilátástalanság sötétjében szenvedtek a börtön mélyén. És éjfél tájban mégis énekkel dicsőítik Isten. A foglyok hallgatják őket. Amikor Isten földrengéssel válaszol a dicséretmondásra, a börtönőr megtér. Az evangélium terjedni kezd Filippiben. Nemsokára megalakul a filippi gyülekezet. Íme, lehetséges Istent áldani minden helyzetben, s íme, a hálaadásnak következménye van.

Istennek ez az akarata Jézus Krisztus által szól hozzánk. **Ezért van Karácsonyunk!** Ezért adta az Úr a mi számunkra egyszerű fiát! Ezért részesülhetünk a sok-sok csodában, hisz Jézus Krisztus születése is egy csoda, a pásztrok, a napkeleti bölcsek hódolata szaporítja a csodák sorát.

Hálás tudsz-e lenni keresztyén testvérem azért, hogy a mi Mennyei Atyánk adta a mi számunkra Jézust? Van-e igazi Karácsonyod? Kinyitottad-e szíved ajtóját, hogy befogadd őt? Észre tudsz-e venni és megbecsülni minden kicsi örömet?

A hálaadás nem a pillanatnyi sikerrel vagy kudarcral méri Isten szeretetét a valóságát, hanem Krisztussal. Igénknek az a része, hogy **„Krisztus Jézus által tihozzátok”**, itt lesz igazán érthető. Mindenben hálát adjatok Jézus Krisztusért! Mert lehet, hogy sok mindent nem adott meg az Úr; lehet, hogy sok próba és küzdelem a Krisztus követők sorsa szüntelen; lehet, hogy csalódás ér csalódás után, kudarc ér kudarc után, de Jézus Krisztust odaadta az Úr érettünk, helyettünk és miattunk. Minket Krisztushoz vezetett. A benne való hittel megajándékozott. Krisztusban mindenhez erőt ad. Ezért olyan kedves Istennek ez a hálaadás.

Hálásak vagyunk Isten gondviselő kegyelméért, hogy az idén is megadta a mi számunkra Krisztus érkezésének a várását! Hálásak vagyunk minden gyermeki mosolyért, amelyeket vallásórakon vagy a Gyermek-bibliahéten láttunk. Hálásak vagyunk az ifjakért, a nőszövetség tagjaiért, a dalárdistákért, a presbiterekért, egyháztagjainkért, minden meghallgatott és célba ért igei üzentért.

Köszönjük a magyar kormány támogatását, hogy újra pompájában díszleg a volt Református Tatrán-

gi Népiskola épülete, hogy templomunk javítását folytathattuk.

Advent a várakozás ideje volt, amikor több időt fordítottunk önmagunkra, szembenéztünk életünk megpróbáltatásaival, hibáival s arra törekedtünk, hogy tudjunk megbocsátó szeretetben élni! Ennek jegyében zajlott az adventi vásárra való készülés, a Mikulás is megérkezett hozzánk, a Nőszövetség és a Dalárda tagjai számára.

Szeretettel hívunk mindenkit a december 24-én este 6 órakor, valamint december 25, 26, 27-én Karácsony I, II, III. napján de. 11 órakor kezdődő ünnepi istentiszteletre. Legyen teljesebb az ünnepünk Karácsony I. napján, december 25-én este 6 órától, amikor az istentisztelet után a Református Dalárda ünnepköszöntő és évadzáró koncertjére kerül sor. Vendégünk lesz és ígét hirdet Ungvári Rebeka IV. éves teológiai hallgató, valamint Szentgyörgyi Zsombor és Derzsi György nyugalmazott lelkipásztorok.

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket kívánunk, szívünkéből zengjen, hogy „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!”

Adjon a Mennyei Atyánk egy jó egészségben eltöltendő reményteljesebb Új Évet!

Ungvári Barna-András,
 református lelkipásztor

ADVENT

Hajnali csendben az utcák békések. A templom melletti ösvény padján árválkodik egy Colás doboz, alatta olcsó sörös műanyag palack. Nem adventi diszlet, de pótolja a templom közelének a meghittsége. Az iskola még kihaltak tűnik, a kémények üzennek fehér füstjükkel, hogy az élet beindult. Az épületben kellemes meleg, a folyosók fertőtlenítve, friss illat fogad. Hétfő reggel van. Hamarosan beszűrődnek az első hangok. Az ingázó tanulók hangja, akik reggel már hét óra után az iskolába érkeznek. Rohannak tízórát vásárolni. Friss, meleg kiflit vásárolnak, kettőt, hármat is látok a kezükben. Útközben már harapnak is belőle és az elmaradhatatlan Colából kortyolnak. Boldogan mesélve, nevetgélve jönnek be az iskolapun. Reggeliznek.

Kicsit mélézők a régi gyermekkor „tízórais”, szeletein, melyeket szüleink csomagoltak be gondosan minden este és tettek be iskolástáskánkba. Bevillan az adventi gyertyafényes esték, melyeket belengett a sült alma illata, a szomszédok esti látogatása, akik be-betértek egy egy történetre, anekdotára.

Emlékek, melyekből a hatvanas, hetvenes generációnak bőven kijutott és hasonló vagy kevésbé hasonló családi, közösségi emlékek, melyekből szintén erőt meríthetnek a harmincas, negyvenes generációk.

Joggal kérdezhetjük, hogy mi jut a mai generációnak? Jut elég közösségi élmény, érték,

vagy helyettük virtuális emlékek, facebookon posztolt kalács, családi képek, melyek a régi karácsonyok hangulatát idézik?

– Megváltozott a világ, mondogatjuk.

Talán mi is megváltoztunk, de mint tudjuk a változás önmagában nem rossz és nem jó, mi tesszük azzá, ami.

Az iskola is változott. Korszerűbb, tágasabb, kényelmesebb, otthonosabb, de az életet, a tartalmat, nem egy, nem két személy kell hozzáadja, hanem az itt dolgozók, pedagógusok, tanulók, ez a közösség – mi, mindannyian.

Advent van. A várakozás ideje, amely nem a szomorúságot kell tükrözze, hanem reményt. A várakozás reményét, mely betölti a szíveket, lelkeket, mely szeretettel, tartalommal tölti fel a családok életét, a közösségekben, hivatalokban, munkahelyeken, intézményekben folyó tevékenységet.

Talán ez a mai üzenet. Hittel, reménységgel várakozni és közben tenni a mindennapi dolgunkat, amely talán „nem sok, de nem is kevés”.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok, lélekben megáldott Karácsonyi ünnepet minden tanulónak, szülőnek, hozzátartozónak, jelenlegi és nyugalmazott kollégának, előjárónak, az egész közösségnek!

Szabó Margit,
intézményvezető

Összegzés az uzoni Őszi Napfény nyugdíjas szervezet 2022-es évi tevékenységéről

Benne vagyunk az adventben és várjuk a karácsonyt. Mint minden évben közösségi és egyéni szinten számvetést tartunk a lassan véget érő esztendő sikereiről, megvalósításairól. Szervezetünk nagy reménnyel, tenni akarással vágott neki az elképzeléseink megvalósításához.

Programjaink kidolgozásában, valamint lebonyolításában nem voltunk magunkra hagyva. A Polgármesteri Hivatal, valamint a Total Energies Romania KFT. vezetősége közreműködésével és segítségével sikerültek céljainkat megvalósítani.

2022 június 26-án, a falunapok keretében, a Pünköszt-kúria felújításának ünnepségén, fénykép- és kézimunka kiállítást rendeztünk, valamint vers és énekműsorral tettük gazdagabbá a kultúrprogramot, ami nagy tetszésnek örvendett a résztvevők körében. Ez alkalommal a községi főzőversenyen is részt vettünk.

2022 okt. 15-én, a 13.-ik Székelyföldi Napok keretében, Dékány István „Csonka vágyon” című film bemutatása alkalmából a film tartalmáról megbeszélést tartottunk. Ez alkalommal is fényképkiallítást rendeztünk be a témával kapcsolatosan, a nyugdíjasok részéről világháborús énekek hangzottak el. Rendezvényünkön, amit Bordás Enikő polgármesternő vezetett le, részt vettek az uzoni és lisznyói Református Nőszövetség tagjai is.

Minden alkalommal összejöveteleinken név és születésnapokat tartottunk a tagság körében. Felolvasásokra, könyvbemutatókra, újság és folyóiratok cikkeinek ismertetésére és átbeszélésére került sor, amiben Ambrus Anna ny. tanárnő volt segítségemre.

A tél beálltával a fűtési program megváltozott, összejöveteleinket kedd napra tesszük át, 17 órától.

Legközelebbi rendezvényünk 2022 december 13-án kerül sor, ahol évkiértékelőt tartunk 16 órától. Az új évet sok-sok ötlettel, bizakodással és reménnyel várjuk.

Tudva azt, hogy a tevékeny uzoni asszonyok akarnak és készek arra, hogy közösségünkhöz tartozzanak, bizakodom, hogy az egymás iránti segítőkészség, együttérzés hozzájárul majd a tagság bővítéséhez.

Dobri Edit,
az uzoni Őszi Napfény
Nyugdíjas Szervezet vezetője

Karácsony ünnepére

Szentkarácsony napján,
A terített asztalnál,
Jusson eszünkbe,
A sok menekült ukrán.

Legyen mindennél fontosabb,
Az összetartott család,
Jusson eszünkbe néha,
Rég nem látott anyánk.

Kik már többé soha,
Nem térhetnek vissza,
Összetört országukba,
Eltüntetett, édes otthonukba.

Nincs és nem is lesz szebb,
Az esti harangszónál,
Csendes kis falumnak,
Hívogató szavánál.

Éppen ezért kéne ügyelnünk,
Hogy ne jussunk oda,
Vigyázzunk amíg még nem késő,
Édes otthonunkra.

Éppen ezért fohászkodjunk,
Hogy megérhettük e napot,
Jézus születését,
A legszebb ünnepnapot.

Ne hadjuk üressen,
Családi fészkünk,
Ne rohanjunk külföldre,
Ha nincsen elég pénzünk.

Pál János
2022. Bikfalva

Isten rád vár

Miközben az utolsó idők pókerasztalánál, a hamiskártyás mesterien keveri és osztja a lapokat, az emberiség gyanútlan teszi tétjeit és nem érzékeli, hogy csapdába csalták, hiszen ezen a partin nem csak vagyonát, pénzét, egészségét, testi ép-ségét viszi vásárra, ebben a játszmában örökkévaló létállapota, lelki üdvössége a tét.

Mára már kirajzolódott, felismerhető és könnyen megérthető a háttérhatalom ördögi terve, a tegnap még kételkedő barátaink, összeesküvés-elmélet hívónek bélyegeztek minden korábban ébredőt, de e pillanatban együtt szenvedjük a számunkra gyártott járványokat, a háborúk borzalmait, a ránk-zúdított anyagi, szellemi-lelki, erkölcsi inflációt.

Igen, valakik úgy osztják a lapokat, hogy a játék izgalma-ban részegült emberiség ne érzékelhesse az isteni fényt. A kétezer éve felkínált krisztusi világosságot önkéntesen árnyékoljuk. Vajon mennyi fájdalom, szenvedés, milyen természetű krízisek válthatnák ki a földlakókból az anyag káprázatából való szabadulás vágyát? Ki ne látná be, hogy újra elbuktunk a próbán, hisz a bolygónkra tervezett testi létidőnk tétje, (amit kultúránk életnek nevez) az isteni rendbe való visszailleszkedés, a hozzá való hűségünk bizonyítására felkínált alkalom.

Sokan teszik fel a kérdést: ha létezik egy teremtmény jőisten, miért engedi, hogy ennyi borzalom történjen?

Én meg azt mondom: azért teszel fel ilyen kérdést, mert időd nagy részében a tested kényeztetésével, karriereddel, sikereiddel, diplomáiddal, anyagi javaid számbavételével vagy elfoglalva. Nem szántál időt, figyelmet az igazság keresésére, pedig lelki, szellemi kincseket, megértéseket kínált volna fel. Hajlamosak vagyunk áthárítani, külső tényezőket okolni mindenért ami kellemetlen. Az emberiség kollektív tudatát nem Isten igéi dominálják: a megvezetett szellemiség a hajtőereje és minden anomália kiváltó oka. Ha nincs személyes bölcsesség, ismeret, a közösség is sötétben tapogatózik. Ma már érthető, hogy világunk arculatáért működéséért egyénileg felelősek vagyunk. Vannak akik felismerték, hogy politika, iskolák, vallások, vagy világi beavatások nem orvosolhatják elfekélyesedett létünket, sorsunkat. De Isten szívesen vezet, ha rábízunk az irányítást. Ő személyes kapcsolatra vágyik, minden teremtményével.

Nagyon nehéz idők következnek, szinte horrorisztikus megnyilvánulásokkal, de a kereső embert a látható, érzékelhető, értelmezhető jelek mellett, Isten hiteles hús-vér próféta-kkal is támogatja.

Azt tanácsolom, szólítsd meg Istent! Lehet a mostani, az a karácsony, amikor teremtmény hangja, közbenjáró (de nem Krisztus) nélkül, újra hallhatóvá, élővé válik számodra.

Sánta Ferenc

2022. ÉVI POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

(folytatás az 1. oldalról)

közel három kilométer, Szentivánlaborfalván a másfél kilométer hosszú Temető utca egész hosszúsága és Bikfalván még két kis utcácska, a Kicsi utca 235 méteres egész hosszúsága és a Fő utca egy újabb 100 méteres szakasza. Ezeken kívül sor kerül még az uzonfüzesi DC34-es községi út modernizálására is 1.500 méteren (Uzontól a Fekete-Úgy folyó gátja melletti új út a település bejáratáig). Arra továbbra is oda figyelünk, csakis olyan utca szakaszokat aszfaltozzunk, ahol a víz- és szennyvízhálózatok ki vannak építve vagy ki fognak épülni az utca korszerűsítése előtt. Éppen ezért, elsősorban ezeket a közművesítési munkákat kell elvégezzük, amelyre szintén az Anghel Saligny kormányprogramon keresztül előkészítettünk szakmai tanulmányokat, mint például az Uzon községi víz- és szennyvízhálózat bővítése. Következik a kivitelezési terv közbeszerzése.

A „Helyi rendeltetésű utak és utcák modernizálása Uzon Községben” elnevezésű, a román kormány által finanszírozott projekttel, amelynek kivitelezését már a 2020-as év folyamán elkezdtük, az idén sikerült összesen közel hét kilométer aszfaltburkolatot elhelyezni a településeink több utcáján is. Ebben a hosszúságban van, ahol az első réteg aszfalt került elhelyezésre, de olyan is van, ahol már a második koptató rétegre is sor került. Ezek az utcák településenként a következők:

- Uzonban koptató aszfalt burkolatot kapott a Kossuth Lajos utca, a Beke György-, az Illyefalvi-, a Sport- valamint a Mező utcák,
- Szentivánlaborfalván a Malom utca felső szakasza,
- Lisznyóban a Pét utca,
- Bikfalván a Fő utca, a Gát utca, Templom utca, a Tópataka egy elmaradt szakasza, valamint a Lisznyó fele vezető út egy része, ahol megépült egy a pakaton átívelő betonhíd is,
- Lisznyópatakon a DC27-es községi út több mint másfél kilométeres szakasza,
- Magyaróson a DC26B községi út településen áthaladó 450 méteres szakasza,
- Uzonfüzesen a DC34A községi út egy 220 méteres szakasza.

A DC26B út modernizálása Sepsimagyaróson

Következik az esővíz elvezető csatornák kialakítása (ahol ez még nem történt meg), a járdák leaszfaltozása, valamint a koptató aszfalt burkolat elterítése, azon részeken, ahol még csak az első réteg van letéve. A további munkákra csak a jövő év folyamán kerül sor, mivel a hideg idő beálltával a kivitelező kénytelen felfüggeszteni a munkákat, ezek folytatására már csak tavasszal kerülhet sor.

Ugyancsak ebben az évben kezdtük el a munkákat a DC16-os községi út modernizálására, amelynek a hossza 6.800 méter és magába foglalja az összes rajta levő átereszt kicserélését, az útmenti sáncok kialakítását, két réteg aszfaltburkolatot, valamint egy híd megépítését az útnak az Uzon felőli részén. Itt ebben az évben sikerült az átereszeket letenni, az első aszfaltreteget elteríteni és a hídpilléreket beö-

Szentivánlaborfalvi híd építése

teni, a következő évre marad a második réteg aszfalt, valamint a nagyméretű betonhíd befejezése.

Egy másik nagyon fontos projektünk, amelynek a megvalósítására már igencsak nagy szüksége van a szentivánlaborfalvi lakosságnak, és nemcsak nekik, az a DC16A számú községi út modernizálása, amely a DN 11 sz. nemzeti úttól (Szentivánlaborfalva) egészen a Fekete Úgy folyó bal partjáig tart. Ehhez a projekthez tartozik a szentivánlaborfalvi Malom utca teljes hosszának a korszerűsítése aszfaltszőnyeg és esővíz levezető betonozott sáncokkal 1,7 km hosszúságban és egy új beton híd megépítése a Fekete Úgy folyón keresztül. A régi, 1970-es években épült fahíd helyére igazán nagy szüksége van a lakosságnak a most épülő modern beton építményre, annál is inkább, mivel a 2019-es áradás óta, amikor a megáradt folyó elvitte a hidat, a lakosságnak csak kerülő úton van lehetősége megközelíteni a Fekete Úgy folyó túlpartján levő mezőgazdasági területeket. A kezdeti nehézségek után (az előtanulmányok a harmadik változatát fogadta csak el a környezetvédelmi hivatal), most már ez a projekt is sínen van, az idén tavasszal aláírtuk a kivitelezési szerződést és a nyár eleje óta már el is kezdődtek a munkák, amelyek jó ütemben haladnak. Reményeim szerint az elkövetkező esztendőben már a lakosság birtokba veheti az új hidat és a hozzá vezető aszfaltozott utakat is.

A 2022-es év az építkezés évének számít Uzon Községben. A folyamatban levő úthálózati korszerűsítési munkálatokon kívül, a meglévő épületek felújítása, valamint újonnan létesülő közösségi épületek kialakítása is zajlik. Ebben az évben kezdtük el a bikfalvi iskola teljeskörű modernizálását magába foglaló beruházásunknak a fizikai kivitelezését. Sajnos, ennél a munkálatnál igencsak sok nehézségbe ütközünk a munkálatok során, ugyanis előre nem látható munkafázisokra derült fény, olyan szükség-szerű plussz munkálatokra, amelyek nélkül a felújítás nem lenne megfelelő. Ezek a dolgok számos tisztázást igényelnek és emiatt a munkavégzés idejét is nagyon meghosszabbítják, azonkívül hozzáadott értékkel járnak, amit a finanszírozáson kívül, a helyi költségvetésből kell kifizessünk.

Egy másik nagyon fontos beruházás az Uzoni Napközi Óvoda építése, amelyet európai uniós forrásból finanszírozunk, a munkálatokat a tavaly kezdtük el, jelen pillanatban az épület falai már állnak, a tető elkészítésén dolgoznak a munkások. Reményeink és a szerződés alapján is, a jövő évben be kell fejezni a munkálatokat, a következő tanévben pedig ez a korszerű épület ad majd otthont az óvodáskorú gyerekeknek.

A lisznyói kultúrotthon teljeskörű felújítása nagyon jó ütemben halad, a munkálatok elvégzésére a sepsiszentgyörgyi Ambient KFT-vel az idén februárban írtuk alá a szerződést, ennek értelmében a cégnek 12 hónap áll a rendelkezésére az építkezés elvégzésére. Az épület már egészen megújult, a bővítéseket, az újabb termeket a nyár elejére már felépítették. A színpad alatti részen, az alagsorban a kazánház, a közösségi termék kaptak helyet, a felső szinten pedig elkészültek a női és férfi öltözők, valamint két rend mosdó, konyha és raktárhelyiségek. Azonkívül

elkészült az új tetőszerkezet, az első és hátsó bejáratok, az udvar kialakítása, valamint a kerítés nagy része. Következik az ajtók és ablakok cseréje, miután a jövő esztendőre már csak a belső munkálatok maradnak elvégzésre és a megfelelő bútorzat beszerzése. Nagy örömünkre fog szolgálni, amikor a faluközösségnek átadhatjuk használatra ezt az impozáns, a lisznyói központi faluképbe jól beillő épületet.

Lisznyói kultúrotthon a felújítás alatt

Ezek után joggal következhetne a volt lisznyói polgármesteri hivatal épületének a korszerűsítése is, egy szociális segélyközpont létrehozása érdekében, amelyre megvan a tervünk, azonban sorozatos nehézségekbe ütközünk ennek a lebonyolításában. A folyamatos épületanyag ár drágításai miatt, bizonyos időközönként újra kell számítani a tervezett munkálatoknak az ár becslését, most újra abban a fázisban vagyunk, hogy következne a munkálat elvégzésére a közbeszerzés kiírása, ha sikerül megkapjuk a szükséges jóváhagyásokat a finanszírozótól.

Uzon Község Önkormányzata már jó pár éve célul tűzte ki, hogy a településeken halottasházakat épít. Ezen épületeket a polgármesteri hivatal építeti fel az egyházak által felülpítési joggal átadott egyházi területre, azzal a kikötéssel, hogy azokat a településen belül bármilyen felekezeti személyek használhatnak. Az elkészült szentivánlaborfalvi és uzoni ravatalozók után, most következnek a lisznyói és a bikfalvi halottasházak építése. Ez év augusztusában írtuk alá a kivitelezési szerződést a lisznyói halottasház építésére egy bukaresti céggel, most már a munkálatok javában zajlanak. A bikfalvi ravatalozó esetében az egyháztól megkaptuk a végleges terület felajánlását, az elmúlt napokban pedig döntött a helyi tanács annak elfogadásáról és a tervezési folyamat elkezdéséről. A következő évben szeretnénk elkezdni a munkálatokat is. Reményeink szerint ez az építkezés is elkészülhet maximum két év alatt.

Szentivánlaborfalván a helyi egyesületek és szervezetek, mint a Szi@ Egyesület vagy a Székely István dalkör, valamint a helyi Unitárius Nőszervezet, hozzájárulnak a hagyományok megőrzéséhez, a kulturális tevékenységük által. Ezen a településen nagyon fontos egy közösségi ház felépítése ahhoz, hogy a meglévő szervezetek és egyesületek megfelelő körülmények között tudjanak tevékenykedni. Éppen ezért Uzon Község Önkormányzata az elmúlt évek folyamán, az előző polgármester, dr. Ráduly István vezetése alatt, igénylést nyújtott be a Nemzeti Beruházások Hivatalához, egy új, modern, multifunkcionális közösségi ház megépítésének a finanszírozására. Hosszas eljárások és levelezések után, az idén értesítést kaptunk, hogy jóváhagyták finanszírozására ezen kérésünket és tegyük le a további szükséges dokumentációkat. Tehát, ebben az évben elkészítettük az előtanulmányt, beszereztük az urbanisztikai bizonylatot, valamint a kért engedélyeket és benyújtottuk azokat a megfelelő minisztériumhoz.

2022. ÉVI POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

Most már a bukarestiek jóvoltán és munkaritmusán múlik ezen beruházásnak a mihamarabbi elkezdése. Ha sikerül kivitelezni ezt a projektet, akkor Szentivánlaborfalván lesz a környék egyik legimpozánsabb kultúrháza. Addig is, amíg elkészül ez az épület, a kiemelkedően tevékenykedő Szi@ Egyesület tagjainak nagy szüksége van egy megfelelő helyre, ahol tevékenységeik nagy részét lebonyolíthassák. Miután már kinőtték az orvosi rendelő épületében a rendelkezésükre bocsátott termet, szükség volt egy nagyobb helyiségre. Többszöri nekifutás után, ezen a nyáron a polgármesteri hivatal költségén és alkalmazottaival, önerőből feljavítottuk a volt tűzoltószertár épületét, a Megyei Tanáccsal közösen bútorzatot és más felszerelést vásároltunk az épületbe, majd ünnepélyes keretek között, november hónap folyamán, átadtuk a helybeli ifjúságnak, hogy használják azt a közösség javára.

Szi@ Ház avatás

Községünkben kicseréltük a közvilágítási lámpatestek nagyobb részét korszerű ledes típusú lámpatestekre, a közvilágítás hatékonyabbá tételének érdekében. Ezt a beruházást egy Környezetvédelmi Alapból finanszírozandó szerződés alapján végeztük el, azonban időközben a finanszírozó egyoldalúan visszalépett ezen szerződéstől, így kénytelenek vagyunk saját költségvetésből kifizetni ezt a munkát.

A felsorolt nagyobb építkezéseken kívül, folyamatosan tovább javítottuk és szépítettük a településeinket. Különböző karbantartási munkákat végeztünk a meglévő középületeinken és közttereinken: megjavítottuk a tetőszerkezetet és újra cserepeztük az uzoni tűzoltószertárt, valamint új kerítéssel láttuk el, felújítottuk a könyvtár körüli kerítést, új kerítést készítettünk a Pünkösztől Kúria körül és kialakítottunk egy kis közösségi teret a kúria udvarán, a tömbháznegyedben kivágattuk a lakók kérésére a veszélyessé vált fákat, a meglévő játszótér hibás elemeit újakra cseréltük, a padokat lefestettük és díszfákat telepítettünk a köztér szebbé tételéért. A DC27 községi út mentén, Lisznyópatak, Lisznyó felőli bejáratánál, kivágattuk a már túl nagyra nőtt és veszélyessé vált jegenyefákat, az erdő felőli részen pedig több mint 2 kilométer hosszúságban kitakarítottuk a benőtt bokrokat, ágakat és sancot ástunk az esővíz elvezetése érdekében. Ugyancsak a benőtt növényzet eltakarításán dolgoztunk a DC16-os községi út mentén, az aszfaltozási

munkálatok megkezdése előtt, a költségek csökkentése érdekében. Szentivánlaborfalván kijavítottuk az orvosi rendelő melletti kerítést, Bikfalván kitakarítottuk a patak medrében a benőtt növényzetet, Uzonfűzesen kijavítottuk az iskola épületét. Mindezekon kívül folyamatosan karbantartjuk a községünk azon útjait és utcáit, ahol még nincsen aszfaltburkolat, kavicsozással és gépi munkával, a parkok zöldövezeteit, a rendelkezésünkre álló gépparkunkkal együtt.

Két év kihagyás után az idén, újra megrendezésre kerültek a már hagyományossá vált rendezvényeink, az Uzon Községi Napok, valamint a Szentivánlaborfalvi napok, amelyek színes programokkal kecsegtették a községünk lakóit. Ezen rendezvényeken részt vettek testvértelepüléseink delegációi is, az uzoni rendezvényen vendégeink voltak a csorvási és a nagykáti küldöttség tagjai, a szentivánlaborfalvi eseményen pedig a fácánkerti barátaink voltak a meghívottaink. Nagy örömmel fogadtuk őket, jó volt újra találkozni velük és megerősíteni a már jó pár éves testvéri kapcsolatokat. A csorvási küldöttség ezzel az alkalommal megajándékozta településünket egy Márton Áron szoborral, amelyet az uzoni katolikus egyház udvarára szántak. Megígértük nekik, hogy az elkövetkezőkben elkészítjük a szobornak a megfelelő talapzatot és annak az ünnepélyes avatására újra meghívjuk az ajándékozó félt.

Az Uzoni Tatrangi Sándor Általános Iskola tanulóinak különböző programokat szerveztünk, amelyen a gyerekek nagy számban vettek részt. Gyereknapot szerveztünk az uzoni szabadidő parkunkban, ahol különböző versenyeken vettek részt a tanulók, csúszda és ugráló állt a rendelkezésükre. Az októberben zajló Székely Napok keretén belül filmvetítésekre hívtuk őket, amellyel egyidőben szerveztünk egy *töklámpás faragó délutánt* az uzoni Pünkösztől Kúria udvarán, majd az elkészült töklámpákkal – a gyerekek nagy öröme – felvonultunk a központi parkba. Mivel ez a rendezvényünk igen nagy sikernek örvendett a gyerekek körében, szeretnénk ezt az elkövetkezőkben folytatni, és a következő évben is megrendezni.

Töklámpa faragók nagy csapata

Az adventi időszakban, a központi parkban felállított adventi koszorún a *gyertyagyújtási rendezvényeinken*, ugyancsak fontosnak tartottuk a tanulók részvételét, hiszen annál nagyobb öröm sincs, mint látni a gyerekek szereplését és vidámságát a külön-

böző eseményeken, ők adnak értelmet a mindennapi munkánknak.

Karácsonyhoz közeledve - ahogy az elmúlt években is – újra gyűjtést szerveztünk. Arra kértük fel a községünk területén kereskedelmi tevékenységet folytató természetes és jogi személyeket, valamint azokat a cégeket, amelyekkel szerződéses viszonyban áll a polgármesteri hivatal, hogy hozzájárulásukkal segítsék azt a kezdeményezésünket, amely által karácsonyi csomaggal lepjük meg az idős, 75 év feletti személyeket/családokat, a nehéz anyagi helyzetben élő személyeket, valamint az óvodás és iskolás korú gyerekeket. Ezúton is megköszönjük a lelkes adományokat és biztosítjuk az adakozókat, hogy azok az ajándékok jó helyre kerülnek, a rendeltetésük szerint. Karácsony apó ebben az évben is, újra meglátogat minket az uzoni központi parkban felállított karácsonyfa mellett és a vakáció kezdete előtt megajándékozta a községünk intézményeiben tanuló óvodás és iskolás gyerekeket.

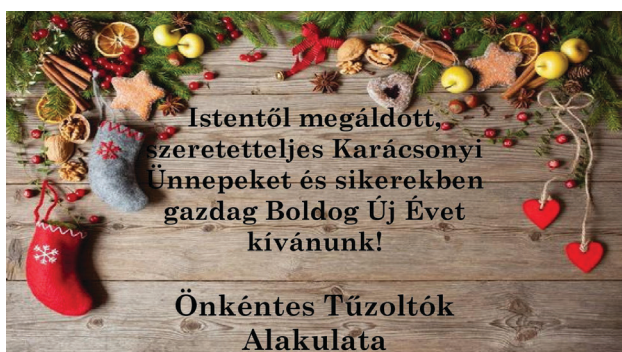
Az egész évi tevékenységünket végig gondolva, próbálom felidézni mindazon személyeket és intézményeket, akik/amelyek nagyban hozzájárultak munkájukkal és támogatásukkal a célkitűzéseink eléréséhez. Meg szeretném köszönni a feladatainkhoz való hozzáállásukat, elsősorban a polgármesteri hivatal minden egyes alkalmazotjának, az alpolgármester asszonynak és a helyi önkormányzati képviselőnek, akik a kezdeményezésünkben támogattak. Továbbá elismerésünket fejezzük ki községünk előző polgármesterének, dr. Ráduly Istvánnak, akinek a szakmai támogatására mind a mai napig számíthatunk. Jóleső érzés, hogy a községünk közigazgatási területén bejegyzett különböző kulturális és nonprofit egyesületekkel fenntartható együttműködést folytattunk. Hagyományos és rendhagyó rendezvényeinken mindig számíthatunk az uzoni Atlantisz Fúvós Egyesület tagjaira, az Uzoni IMUK Ifjúsági Egyesületre, a szentivánlaborfalvi Szi@ Egyesületre, az Őszi Napfény Nyugdíjas Klubra, az Önkéntes Tűzoltók Egyesületére, A Tatrangi Sándor Iskola vezetésére és pedagógusaira, a történelmi egyházaink képviselőire, az Uzoni Helyi Rendőrségre, valamint az Állami Rendőrségre. Rajtuk kívül meg kell említenünk még azokat a szervezeteket, akiknek a tagsága a mai napig nincs egy jogi keretbe szerveződve, de tevékenységükkel nagyban hozzájárulnak a közösségi és kulturális élet fellendítéséhez: itt gondolok a szentivánlaborfalvi Székely István Dalkörre, akik az idén ünnepelték a fennállásuknak a 30 éves évfordulóját, a Lisznyói Nőszervezetre, valamint az uzoni református dalárdára és a hagyományörző huszárokra.

Kívánom községünk minden lakójának, hogy tapasztaljuk meg azt a csodát, amire oly nagyon vártunk, legyen áldott, békés és szeretetteljes Karácsonyi Ünnepeink!

Boldog Új Évet 2023!

Bordás Enikő

Uzon község polgármestere

Istentől megáldott,
szeretetteljes Karácsonyi
Ünnepeket és sikerekben
gazdag Boldog Új Évet
kívánunk!

Önkéntes Tűzoltók
Alakulata

Kegyelemteljes
Karácsonyi Ünnepeket
és sikerekben gazdag
Boldog Új Évet kívánunk!

Uzoni Helyi Rendőrség

Karácsony szent ünnepe
alkalmából kívánunk
családi körben eltöltött,
Békés Karácsonyi
Ünnepeket és örömeiben,
boldogságban gazdag
Boldog Új Évet!

Atlantisz Művelődési Egyesület

KARÁCSONYI TÖRTÉNET

Vannak történetek, amelyeket sehogyan sem lehet megírni. Pedig megfog. Pórázon tart. Szabadulnék tőle, de nem enged. Minél inkább szabadulnék, annál kevésbé. Sétáltam már telihold fényében a tengerparton, még pálmák is voltak... Úgy éreztem, a talaj fölött járok. És hogy ezt föltétlenül meg kell írnom. De sosem tudtam megírni... Nem lehet.

Szóval, a karácsonyi angyal!.. Másoknak a Jézuska! A fiam, Áron sokáig hitte. Mert nagyon akarta hinni. Mert jó volt hinnie. Pedig kilencévesen már nehéz volt nem észrevennie Advent idején a boltokban a karácsonyi díszeket, az ajándékozásra unszoló öles hirdetéseket, az utcasarkokon az eladásra kínált fenyőfákat... Nehéz volt kitartania a hitben, hogy Karácsony éjjelén valóban ellátogat hozzánk az Angyal. De látszott, hogy nagyon akarja hinni. Mit tehet egy érző lelkű apa? Halogatja az igazság kimondását!

– Aki hisz benne, annak valóban az Angyal hozza a Karácsonyfát meg az ajándékokat. Aki nem hisz ebben, annak magának kell megvásárolnia a fát is meg az ajándékokat. Ezért kaphatni a boltokban – ennél jobbat nem tudtam kitalálni.

És igazából talán nem is hazudtam túl nagyot.

– Én hiszem, apa! – ragyogott Áron szeme.

De Karácsony előtt néha kisírt szemekkel jött haza az iskolából. Vagy nagyon dühösen.

Anya persze pattogott. Ekkora gyermeket már úgysem lehet becsapni. Ne nézzem ennyire ostobának. Hát hogyan vigye ki a gyereket sétálni a dermesztő hidegbe, csak azért, hogy közben én a garázból becsempésszem és feldíszítsem a fát! Nevetséges. Nem, nem és nem!

De hát Áron megírta levelét és kitette az ablakba.

És másnap reggel elkeseredetten panaszkolta, hogy az angyal nem vitte el. Ne tegye inkább a külső ablakpárkányra, hogy könnyebben hozzáférjen?...

A levelet a következő éjjel már nem feledtük a helyén.

Aztán megismételtük a tavalyi bonyolult forgatókönyvet. Mindenki játszotta szerepét. Tata elvitte Áront a kiserdőbe sétálni, én közben a garázsban egy életlen késsel, izzadva, bevágtam a fát, becsempésszem a lakásba, majd a gyerek után mentem, átvettem Tatától és beautóztam vele a belvárosba nagymamáért, akit előtte külön figyelmeztetni kellett arra, nehogy elszólja magát.

– Tudod, a gyerek még hiszi. Hadd legyen még egy kicsit gyerek.

Anya közben fát díszített, becsomagolta és odakészítette az ajándékokat, vacsorához terített és aztán vacogva sétálni ment, hogy bennünket bevarjon az utcán a hidegben. Hogy együtt érkezzünk haza. Hogy időt adjunk az angyalnak besomfordálni hozzánk. Letenni az ajándékait, hiszen megvárni bennünket úgy sincsen ideje. Mindig elkerüljük egymást – panaszkolta Áron, és maga sem tudta, sajnálja-e, vagy örül annak, hogy nem kell találkoznia valakivel, aki annyira ismeretlen.

Az Angyalnak most sem volt ideje bevarni bennünket.

Áron egész lénye ragyogott.

– Áronka! – szólt ki később az ünnepi vacsora finom morájából az anyám – vajon jövőre is eljön hozzád az Angyal?...

Jövőre? A vacsora üveghangjai, a poharak koccanása, a villák csörrenései hirtelen nagyon távolivá tompultak. Mint amikor, már félálomban, kapaszkodnék az ébrenlétbe. Vagy mint amikor alázuhanunk a mélybe és nem vagyunk biztosak abban, hogy az ejtőernyő valóban kinyílik-e. Anyámat néztem. Néha már nehezen érteni meg a szavát. És ő leginkább éppen attól fél, hogy már egyre nehezebben érteni meg a szavát. Hogy végül már mégsem fogja tudni elmondani nekem azt, amit egy életem át fogalmazott magában, de nem tudott elmondani. Hirtelen megláttam, amit nem akartam látni: anyám törekeny madártestét már nagyon húzza a mélység. Néztem, néztem, és fagyos üresség töltött el, mint amikor az ünnepekre évek óta tartogatott finom borosüveg, vagy inkább mint a gyerekkoromból megőrzött üveggömb – egyetlen megmaradt kedvenc játékom gyerekkoromból, amelynek kiürült a színpada, elhordták a díszleteit, a könyveimet, a lemezeimet, a trafikban vásárolt műanyag katonáimat, a gombfocimat, mind-mind valahol elmaradtak, mint egy úrhajónak a semmibe távolodó levált hordozórakétái –, mint amikor az az üveggömb kicsúszik a kezemből és a kőpadló felé tart: már nincs a kezemben, de még nem ért le a földre, egy iszonyúan rövid pillanatig még egyben van, még az enyém egy kicsit, de már nem az, nyúlnék utána, de a pillanat nem merevíthető ki, mint egy fénykép....

Este megsimogattam a remegő izgalomtól kimerülten alvó Áron homlokát. Halkan összeraktam a könyveit az asztalon. A halomból kiesett egy vonalas füzet. A naplója. A titok! Nem nézhetek bele – toltam félre a piros borítójú füzetet. De hát nyitva volt. Nem tudtam nem észrevenni az utolsó, aznap beírt mondatokat: „Apa azt hiszi, hogy én még hiszem. Úgy örül neki!...”

Hirtelen nagyon sötét lett az éjszaka. Leoltottam a villanyt. Jéghideg volt az ablaküveg. Égette a homlokomat. Kint a frissen hullott hóban világosan láttam Isten távolodó lábnyomait.

Beke Mihály András

„vannak vidékek gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé ízesül
vannak vidékek legbelül
szavak sarjadnak rétjein
gyopárként sziklás bércein
(...)”

vannak vidékek viselem
akár a bőrt a testemen
meggyötörten is gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé ízesül
vannak vidékek legbelül”

(Kányádi Sándor – Vannak vidékek)

AZ OTTHON MELEGE

Először akkor tudatosodott bennem, hogy valami végérvényesen megszakadt, véget ért, amikor egy februári napon meghalt nagyanyám Imreh Józsefné, született Páll Anna. Ő volt az otthonunk lelke, a mindig otthon ülő, reggeltől estig dolgozó, soha nem panaszkodó, igazi matróna. Gyermek- és ifjú korát Gidófalván töltötte, de már fiatalon megismerte az élet és halál kegyetlenségeit, hiszen három fiútestvére kiütéses tifuszból hunyt el, ő is benne volt a betegségben, de valahogyan megmaradt. Édes gyermeke nem volt, de édesapámat annyira szerette, ahogy egy anya tud csak szeretni, ő volt a nagycsalád, a nemzetségek kötőereje, a biztonság, hogy ő mindig és mindenhol ott van.

Ő volt az, aki a generációk között kereste a megértést, bármilyen nagyobb munkára összegyűjtötte sógorasszonyait, akiket mi ángyikának hívtunk. Összel a paradicsom befőzése, télen a disznóvágások idején, húshagyó kedden a közösen sült kürtőskalácsi munkálatokra, télen a kukoricafosztásra és sok-sok egyéb alkalomra. Ha nem volt más dolguk akkor vágták a rongyot, rongyszőnyegnek megszöni, ezalatt beszélgettek, viccelődtek, együtt voltak.

És nagyanyánk volt az aki, a téli estéken gondoskodott az otthon melegéről.

De miben is rejlik az otthon melege? Nehéz megfogalmazni, képszerűvé tenni ezt a fogalmat. Ám mégis, ha emlékeim bugyraiban kotorászom, egy kép eleve-nen él bennem, ami persze nem egy egyedi alkalom, hanem ismétlődött évről évre.

Hétvége van, szombat este és tél. Kint mindent beborított a nagy fehérség, a frissen hullott hó, benn a meleg kályha ontja a hőt és a ler az illatot. Sülnek a kalácsok, jön a Karácsony, a nagy készülődés, a nagy várakozás ideje. Talán a Karácsony a gyermekeknek a legszebb ünnepe, főleg a kicsiknek, akik még úgy tudják, hogy az angyal hozza a fát és az ajándékokat.

Érdekes módon régen a férfiak nem sűrögtek-forogtak a konyhában, hanem egy-egy szomszédal csendben beszélgettek, kártyáztak, durikmarsoztak, ferbliztek a nagy kerek asztal mellett, amely a konyha közepén áll a mai napig. Régi lehet és nagyon nehéz, cserefa asztal, ma már ritka az ilyen asztal.

Egy darabig az ebédlőben volt, de majd a lakók végett kikerült a színbe. Én megmentettem s azóta a konyhám központja. Látott ő sok-sok disznóvágást, finom kalácsokat, nagyanyám sárga tésztáját, tepertýs pogácsát és a minden vasárnapi húsleves, amit mi uzoniak laskalevesnek hívtunk.

Látott ez az asztal 1916-ban román katonát, orosz katonatiszteket, aki elvitte nagyapám két gyönyörű lovát a bőrüléses hintóval együtt, látott menekült német katonát, aki aztán 1966-ban visszajött meglátogatni minket Heidelbergből. Aztán azt is átélte, amikor nagyapám sírva aláírta a belépési nyilatkozatot a híres uzoni Vörös Csillag „kollektív gazdaságba”. De látott örömet is, rajzoló, író, csillogó szemű unokákat, hiszen ezen asztalon mindent szabad, ezt nem kell kímélni, hisz ha ennyi mindent kibírt, ki fog még bírni sok egyebet is.

Visszatérve az otthon melegére, a kályhák sorsa bizony megváltozott. A régi csikókályha tönkrement s helyébe egy új találmány, a fűrészpóros kályha jelent meg.

Ez valójában egy vashordó, aminek a mértani közepébe jókora dorongot állítottunk, s körülötte a hordót megtöltük jól fűrészpórral. Le kellett döngölni, lábbal is taposni. Amikor készen voltunk, a dorongot kihúztuk. A helyén maradt üres csőben belülről kifelé égett a fűrészpórból a fojtott parázs. Így adott meleget, a fűrészpóros olcsó volt, az udvarra leürítettét s mi onnan hordtuk a fásszínbe, súlyra nem volt nehéz, de por az volt bőven. Amikor bemelegedett nem lehetett megállni mellette, sőt még a közelébe se, amikor elégett a fűrészpóros, hamar kihűlt az addig tüzes hordó. Aztán ez is eltűnt, megjelentek újabb és újabb kályhák mindenkinek a módja és ízlése szerint.

Csak az asztal maradt meg, mint a múlt jelképe, amely köré letelepedvén áthat az otthon melege. A legszebb pillanat az, amikor disznóvágáskor kitesszük a közepébe a nagy, régi érc-lábast a frissen sült hússal és akárcsak őseink valamikor, eszünk egy tálból, mert az így jobb és így tanultuk az őseinktől.

Adja a Jó Isten, hogy mindenkinek legyen terített asztala és áldott Karácsonya!

Uzon, 2022. IX. 25

Ambrus Anna, ny. tanárnő

HONVÉDSORSOK ÜZENETE

*„a pályámról ünnepélyesen leléptem, mert a hazának katona kell”
Bíró Sándor, 1849. május 26.*

Emlékkopja Bíró Sándor forradalmárnak, így indítja beszámolóját a sepsiszentgyörgyi független napilap, a Háromszék 2020. március 17-én: „Mint sok más településen, március 15-én Rétyen is pár perces istentiszteleten emlékeztek a negyvennyolcas hősök-re. Tiszteletes Deák Botond református lelkipásztor a Templomdombon áldotta meg néhai Bíró Sándor egykori negyvennyolcas rétyi kálvinista lelkész emlékkopjáját. Bíró Sándor 1838. január elsején foglalta el lelkészi állását Rétyen, és 1849. május 26-ig szolgált, amikor mint írta: „a pályámról ünnepélyesen leléptem, mert a hazának megvédéséhez katona kell!”

Nagy Sándor volt tüzér főhadnagy, hídvégi református lelkész 1896-ban kiadott könyvében (Háromszék önvédelmi harca) így ír a Rövid élet és jellemrajzok fejezetében: „Bíró Sándor udvarhelyszéki törzsökös székely, ekkor 1848-ban mintegy 32 éves, Udvarhelyszéken kezdte és végezte tanulmányait, majd fél évig ékezzórást tanított, és 22 éves korában Háromszéken a rétyi ev. ref. egyházban hitszónokká lett. E pályán 11 év alatt nagy szorgalommal működött. Bíró Sándor rétyi ev. ref. lelkész született Udvarhelyszékben Felső Boldogasszonyfalván szabad székely módos családból. Tanulását Székelyudvarhelyen végezte, a honnan a nevezett papi állomásra hivatott el, s itt találta az 1848-iki nagy idő. Erős fizikuma, heves vérmérséklete s népszónoki tehetsége kiváló szereplésre hívta fel, s főleg a felszabadult jobbágyságra gyakorolt nagy befolyást, azokból Székely István földbirtokos barátjával önkéntes csapatot alkotván. Az önvédelmi küzdelem tényleges harccá fejlődve, levetette palástját, fegyverrel cserélve fel azt, s mint nemzetőr-százados küzdött, a mellett megindította és szerkesztette a „Hadi-Lap”-ot a csíksomlyói zárda nyomdájában.” Szüleiről, testvéreiről nem sokat tudunk, mintha még a kiegyezés éveiben is védeni, óvni akarta volna őket a korábban őt halálra kereső hatóságtól. De annyit elmond származásáról, hogy „adózó, harisnyás szülőktől” származik. Népét, a székelységet mindvégig tisztelte, szerette, 1853-ban ezt írta feljegyzéseiben: „A székely becsületes, vallásos, tagadását, tagadásait „ugyan”-nal erősíti, legszebb esküje a „bizony!” Ha bizonyt mond, higgy neki, mert igazat mondott. Ő úgy hiszi, a bizony Isten szava.” Bizonyára otthon, a szülői házában vésték fejébe és szívébe a szülei ennek igazságát. Réty akkori lakossága zömmel jobbágy és zsellér volt, csak néhány nemes élt a faluban. A templom a lelkészi lakkal együtt szinte romos volt. A hívek az egyházi járandósággal is gyakran elmaradtak. A lelkész egyetlen biztos anyagi forrása a számára biztosított földhasználat volt.

1848 tavaszáról írja Nagy Sándor (Háromszék önvédelmi harca.) „A pesti ifjúság sikerei felgyújtják bennünk a tettvágyat, s a kivívott alkotmányos vívmányok és törvények után miután az első magyar minisztérium kineveztetett, le volt döntve előttünk

a tartózkodás azon sorompója, melyet a Metternich-rendszer vont vala iskolánk és a politikai rendszer közé.” Április 11-12 én Sepsiszentgyörgyön kibővített tanácsülés vette kezdetét, majd több ezres népgyűléssé duzzadt, mindenki részt akart venni a határozatok hozatalában, Bíró Sándor is lelkesen követte az eseményeket. Június 4-én levelet írt Batthyány miniszterelnöknek, beszámolt arról, hogy Székely István honfitársával május 28-án Rétyen 160 volt úrbéres és három katona vonul be saját nemzeti lobogója alatt a székely nemzetőrségbe „Réty község népe lelkesedése gyorsan elterjedt Háromszéken, úgymond már ma zászló leng s dobót vernek a körülöttük levő falvak is. A toborzás neve ezen túl nem Verbunk, mert ezt a magyar nép többé nem akarja, legyen Lelkes honvédő székelyek gyülekezete a toborzás helye. Az úrbéri viszonyok és a robot szüntessenek meg, a fegyvert fogó székely szemében a fegyverviselés és a robot nem fér össze” – jelenti Bíró Sándor a miniszterelnöknek Pestre.

Május 28-án Sepsiszentgyörgyre érkezett Klapka György és Gál Sándor, akiket Batthyány miniszterelnök küldött a székely önkéntes alakulatok szervezésének támogatására. A miniszterelnök megbízásából Marosvásárhelyen, Székelykeresztúron, Háromszéken és Csíkszéken „tűzhelyeiken keresék fel a székelyeket, a vérhűség és a rokonszenv útján” igyekezzenek segíteni szorongatott helyzetükben magyarországi testvéreiken. A találkozón Bíró Sándor felvetette, hogy a főkirálybíró késedelmeké miatt még nem történt meg a határőrök nemzetőrséggé minősítése. A kolozsvári országgyűlésen a küldöttek kinyilvánították, hogy akarják az Uniót. Mindenütt nemzeti zászlók, kokárdák, nemzeti színek a régi gyűlölt fekete – sárga császári színek helyett. A küldöttek egyhangúan elfogadták az „örökfelszabadítást” is, a székelység meg várta, hogy a kötelező katonáskodás alól is feloldattassék. A román értelmiség egy része a magyar alkotmány adta szabadsággal és jogokkal nem volt megelégedve, az Uniót, Erdély önállóságát nem fogadták el. Erdélyben polgárháborús hangulat volt, magyar-román-szász ellentétek miatt a közbiztonság került veszélybe. 1848. október 16-án az agyagfalvi nemzetgyűlésen: „A különféle népcsoportok, az ezredenként tarkálló nemzeti lobogók, a dobok zöreje, a trombiták harsogása, a fegyveres gyalog- és huszárbandák zenéje, nemzetőrszázadok tisztjeinek vezényszava...” emlékezik később e hatalmas freskó felidézésével Bíró Sándor. A nemzetőrség felállítását már 1848. ápr. 11-12-én határozták el a székelygyűlésen, utána megkezdték a lajstromba szedést. A falvakban szervező bizottmány alakult, Rétyen a helybeli református lelkész, Bíró Sándor hatékony akciója után 160 fős nemzetőrség alakult, magát Bíró tiszteletest főhadnagynak nevezték ki, később százados lett. 1848 decemberében a nemzetőrségbe bevonult székelyeket a székekből 10 ezerre becsülték. A sereg igazi lelke Gábor Áron, Gál Sándor, Gál Dániel Bíró Sándor, Berde Mózes és mások voltak, mögöttük álltak a vérüket nem kímélő, szülőföldjüket,

otthonukat védő névtelen hősök. 1848. nov. 11-én Sepsiszentgyörgyön, a vármegyeház nagytermében ülésezett a honvédelmi bizottmány, A gyűlés a kormánybiztosokkal egyetértve elrendelte, hogy Gábor Áron „az ágyú-és golyóöntést folytassa”, gyűjtsék össze az ércet, hamuzsír főző üstöket, hasadt harangokat, golyóbisnak az önneműeket, óra nehezékeket. A hadparancsnokság és a kormánybiztosok gondoskodjanak mindenről. Debrecenben Kossuth a jó hírre az önálló Székely Tüzérség Főparancsnokává nevezte ki Berde Mózes, ő volt az egyedüli kormánybiztos, aki a legveszélyesebb helyzetekben biztosan állt a lábán, hivatását teljesítve szervezte a védelmi fegyverkezést és felkelést. „1848 decemberére csak egy kis el nem vesztett pontja volt még a szétmarcangolt országnak, hol az ezer éves magyar alkotmány még állott, és alatta a nép eddigi szabadságát élvezte, ez Háromszék volt, s benne a 110 ezer lélek.” – olvassuk Jakab Elek írásában. Nem csoda hát, hogy a löporgyártás, az ágyúöntés ígérete, majd sikere bizodalommal öntötte el a háromszéki népet, a Mátyás huszárok pedig ott álltak a szék határainál s védték az ősi földet. Berde Mózes a népgyűlésen az általános hadkötelezettséget és fegyverfelvételt indítványozta és el is fogadtatta. Mindent nyílt tanácskozáson beszéltek meg, hozzá szólhatott mindenki, mindnyájuk ügye lett a védelem sikeressége. Bárány Puchner felhívására, hogy engedelmessé legyenek a fővezérségnek, azt válaszolták, hogy ők Háromszék földjére be nem engednek ellenséget.

A székelység nemcsak a szülőföldjét védte nagy anyagi és emberáldozatokat vállalva, hanem a maga szabadsága mellett az egyetemes magyar szabadságot is. Ezt tette évszázadokon át korábban is.

Bíró Sándor 1848 őszén Kossuthoz és Batthyányhoz írott leveleiben beszámol tízéves rétyi tapasztalatairól, a jobbágyok, zsellérek és a székelyföldi nemesek közötti nézeteltérésekről, azt reméli, hogy a szervezendő határőrségben a székelység minden rétege jelen lehet. A székely jobbágyokat földhöz kell juttatni, mert meglátása szerint csak úgy lehet a szabadságot és a demokratikus intézményeket fenntartani-vélekednek a kor ismerői „Ha birtoka van a népnek, csak akkor lehet őket igazán fellelkesíteni, hona és birtoka védelmében.” – írja Bíró Sándor Kossuthnak. Majd biztosítja, hogy Háromszék papsága kezébe ragadja a szabadság zászlaját, és a honát védő székelység élére áll, ha a haza veszélyben lesz.

1849 tavaszán Réty lelkésze még keresztelt, még bejegyzett az egyház anyakönyvébe halálesetet, aztán kilépett a civil életből, mert „a haza megvédéséhez katona kell!”

A fenti írás részlet egy hosszabb tanulmányból, a folytatásból az olvasó megtudhatja majd, hogyan fonódik össze a bujdosóvá vált forradalmár rétyi református lelkész sorsa, aki álnév alatt élt évekig a Szatmárnémeti közeli kis faluban, Vetésen, és e sorsok írójának szintén Vetésen megkezdett tanári pályája 1967-ben.

Serdült Benke Éva

Megújult erőben az ifjak

Egy igazán eseménydús évet tudhat az IMUK maga mögött. Idén sok új taggal bővült a csapatunk, akikkel májustól a Pünkösztől kúriában, az új ifjúsági termünkben hetente összeülünk beszélgetni, játszani, ötletelni. Sikeresült megszervezni az első minifoci bajnokságunkat, húsvétkor a tojásírást, májusban a csokibált és egyéb érdekes eseményeket. Köszönjük akik idén támogattak minket és segítettek nekünk! Mindenkinek kívánunk Boldog Karácsonyt és Sikerekben Gazdag Új Évet!

A szentivánlaborfalvi fiatalok – Szi@ csapat nevében szeretettel áldott karácsonyi ünnepeket kívánunk minden Uzon községi lakónak!

Szeretettel várunk mindenkit a december 26-án tartandó évzáró színdarabos bálunkra, amely 19:00-tól kezdődik, a szentivánlaborfalvi közösségi házban!

A legnagyobb szeretet

Járvány, háború, és a megélhetésünk válsága is folyamatosan fenyeget. Úgy érezzük teljesen kiveszett a remény a világból, sőt még a lelkünkben is. Végso megkeseredettségünkben elfeledkezünk Istenről, akitől minden remény származik. Hiszen Ő mondja: „Reményt és jövőt adok nektek.” (Jer.29,11) Ne siránkozzunk és panaszkodjunk mert ez a kor, amelyben élünk a kegyelmi élet ideje. Élünk tehát hiteles, az Úr lelke által vezérelt evangéliumi életet, mert csak annak van tanúságtevő ereje.

Korunk egyik tragédiája, hogy nem vagyunk képesek időt szakítani egymásra, jelen lenni a másik ember számára, s ez nagyon sok sebet okoz. Nem létezik igazi szeretet jelenlét nélkül.

Böjte Csaba atya mondja „Nem azon gondolkodom, hogy milyen lesz Erdély jövője. Az éhes kisgyermek a fontos, akinek enni kell adnom.” A gonosz lélek megtesz mindent, hogy ne tudj hegyeket mozgatni. Csaba testvér azt mondja, hogy szeressük ki egymásból a szépet, a szentet, a boldog embert. Félünk a szeretettől mert megváltoztat minket. Az Úr tanítani akar, hogy a másikra figyelve keressünk boldogságot. Engedjük, hogy szívünket Isten vezesse. Be akar költözni az életembe, hogy a csoda legyek én magam. Engedem-e vagy elutasítom?

Jézus olyan utat tett meg felénk az Atya szívéből a betlehemi bölcsőig, amin csillagok sem járnak. Minden helyzet, út, hogy elinduljunk a betlehemi kisdéd felé.

Amikor Jézus nagy útja és a mi kis utunk találkozik ott történik az igazi boldog Karácsony.

Milyen ajándékot viszünk Jézusnak karácsony éjjelén?

A legértékesebb ajándék te vagy, én vagyok, mi vagyunk, mindnyájan. Krisztusnak szüksége van rád kedves uzoni testvérem, ezért engedd, hogy a Szentlélek átalakítson, életedet kiemelje az árnyékból. Ezen a karácsonyon engedd, hogy hozzád is eljöjjön, hogy sütkérezz csodájában. Indulj el a körülötted élők felé. Légy áldás: bátoríts, süss, ajándékozz, emelj fel szíveket, ahol csak lehet. Ha teheted látogass meg egy olyan valakit, aki egyedül van. Fogd meg a kezét, és öleld magadhoz. Családtagjaidnak mond ki: „szeretlek, fontos vagy, jó hogy vagy, bocsáss meg.”

Karácsony éjjelén állj meg egy pillanatra a betlehemi barlang előtt, és mondd, hálás vagyok Uram mindenért amit kaptam tőled, életemért, emberekért, örömeikért, fájdalmakért.

Kérünk, Urunk, hogy történjen bennünk és általunk kis családunkban és a „nagy családban” is karácsony a te szent Igéd, Szentlelked által. Ámen.

A legnagyobb szeretettel kívánom, hogy Isten kegyelme tartson meg minden Uzon községi lakost. Áldott karácsonyt és boldog új évet!

Pénzes Klára, ny. tanítónő

Akarjunk jók lenni...

A lisznyói kisiskolásokkal arról beszélgettünk, hogy mi a jóság, a becsület, a béke, az elfogadás. Sok tanulságos, meglepő hozzászólás fogalmazódott meg. Volt, akinek a jóság a szófogadást jelentette, a béke a „nem vagyunk haragban senkivel” mondatot juttatta eszébe. Olyan gyerek is akadt, akinek a becsület az őszinteséggel azonos. Figyelemfelkeltő, motiváló alkotások is születtek, amelyek azt bizonyítják, hogy mindannyiunkban, de leginkább

a kisgyerekekben ott lakozik a jóság, a szeretet, a tisztaság. Olyan jó lenne, ha sokáig, esetleg örökre megmaradna bennük, bennünk!

Az alábbi megszívlelendő gondolattal kívánok mindenkinek egészséget, szeretet, és minden jót!

Jó akarok lenni mindenkinek. Átlépni önmagamon, átlépni önzésemen! Kinyílni, szeretni, élni! Nem hős akarok lenni, hanem jó!” (Pilinszky János)

Váta Gyöngyvér, tanítónő

Karácsonyvárás a KIPP-KOPP csoportban

Óvodai nevelésünkben meghatározó szerepe van a hagyományörzésnek, a családokkal való együttműködésnek és a természetszeretetnek. A népszokások felelevenítése mellett célom a népszokások hagyományhű bemutatása, ezáltal a gyerekek átérzik a hétköznapi és ünnepnapok váltakozását, ritmusát. A decemberi hónapot a karácsonyvárás hangulata járja át csoportunkban. A karácsonyi ünnepkör az adventi gyertyagyújtással kezdődik és karácsonyi ünnepeléssel végződik.

Adventi gyertyagyújtás

Az András-naphoz legközelebb álló vasárnapon kezdődik az advent, várakozás időszaka. Az idei esztendőben részt vettünk, a többi csoporttal közösen a központi parkban az első gyertyagyújtáson, ahol adventi dalokat énekeltünk. Másnap az óvodában is meggyújtottuk az adventi koszorúnk első gyertyáját, felcsendült az „Adventi hírnök”, „Karácsony eljön már nemsokára” kezdetű dal. Beszélgetéseink során, megbeszéltük ki miért várja az ünnepet, s mivel szeretne örömet szerezni a szüleinek, testvéreinek, csoporttársának. Újrahasznosítással elkészítettük az első adventi gyertyánkat is.

Mikulás (Miklós napja-december 6.)

A mikulásvárás is egy külön ünnep, az összetartozás érzését erősíti. Nagy öröm csoportunkban a mikulásvárás és az ezzel járó készülődés. A gyerekek nagy izgalommal várták a Mikulás bácsit, örömmel tanultuk az „Itt kopog, ott kopog”, „Mikulás itt van” kezdetű dalokat, de közösen verssel is készültünk megajándékozni a kedves, öreg Mikulást.

A hét folyamán a Miklós püspökhöz kötődő történetet, meséket, verseket hallgattuk, majd Mikulás segédjét, Rudolfot, Mikulás csizmát, magát Mikulást is elkészítettük, színeztünk, barkácsolunk.

Nagy volt az öröm, amikor Mikulás ellátogatott az ovinkba, puttönyából minden gyereknek jutott ajándék. Örömmel hallgattuk, hogy az idén hó hiányában lovas szekérrel jött, értünk tanult meg magyarul, hiszen Lapföldről érkezett, ahol a finn nyelvet beszélik. A gyerekek bátran, hangosan énekelve, örvendeztették meg dalaikkal, verseikkel a kedves, öreg Mikulást.

Lucázás (Luca napja-december 13.)

Luca napján búzát vetünk, amely, ha karácsonyra kizöldül, a következő évben jó termés lesz. Karácsonykor a kizöldült búzát díszként használjuk. (Tavalyi Luca-búzánk)

Karácsonyi készülődés

Az idei karácsonyunk legnagyobb ajándéka, hogy együtt ünnepelhetünk a szülőkkel, nagyszülőkkel, testvérekkel. A karácsony végre lekerült az online térből a való világba, ahol együtt örülhetünk

a Megváltó születésének. Csoportunkba lázas készülődés vette kezdetét, karácsonyi dalokat, verseket tanulunk. Apró kis ajándékkal is készülünk meglepni a szülőket, várjuk a szeretet ünnepét. Kipp-kopp csoportunkat ünnepi díszbe öltöztetjük. A nagy készülődésben azonban nem feledkezünk meg a Karácsony jelentőségéről, fontosságáról, az első Karácsonyról. Együtt beszéljük meg mi is történt régen, hogyan is volt, mennyire különbözött a mai Karácsonytól.

Hiszem, hogy a néphagyományörző szemléletben nevelt gyermekek érzelmileg gazdagabbak, fogékonyabbak lesznek majd a szépre, a jóra. Fontosnak tartom, hogy ebben a rohanó, nagyon gyorsan változó világban a hagyományainkról ne feledkezzünk meg, legyen egy biztos pont a gyerekek számára, ahová mindig visszatérhetnek, vissza a hagyományaikhoz.

Áldott ünnepeket kíván a Kipp-kopp csoport apraja-nagyja!

Marosi Éva, óvónő

MESÉL EGY DÁTUM

Rendezgetem az egykori levelezésemet, abban a reményben, hogy néhány dobozban a padlás valamelyik zugában talán megmaradnak, s esetleg néhány évtized múlva, amikor már történelem lesz a ma és a közel múlt, talán mondanak valamit, valamelyik „maradványnak”. Így került a kezembe a szentiván-laborfalvi születésű dr. Zajzon Antal medgyesi belgyógyász főorvos barátom levele, amelyet abból az alkalomból írt, hogy megkapta az Életünk Körtörténete című könyvemet. Ebben a könyvben röviden a gyermekkorom történetét, a középiskolában eltöltött négy évet, majd az egyetemen eltöltött hat évem történeteket írom meg, de ablakot nyitok a marosvásárhelyi magyar nyelvű orvosi és gyógyszerészeti egyetem, később főiskola sorsára is. Ehhez csatoltam még tíz – több-kevesebb egyetemi büntetést elszenvedett –, kollégám visszaemlékezését is.

Medgyes 2008. szeptember 9, írja a levél dátumát Anti, majd a megszólítás után így folytatja: *Nevezetes nap szeptember kilencedike. Ma kaptam meg a leveledet és a könyvedet, amelyek különösen megörvendeztettek, mert ilyeneket nem minden nap kapok.*

Aztán úgy látszik őt is elkapta a könyvben olvasott emlékezési láz, mert így folytatja:

De nemcsak ezért nevezetes ez a nap, számomra, mert ma kaptam kézhez az érdekes és értékes könyvedet, hanem azért is, mert ezen a napon ismerkedtünk meg a „felszabadító Vörös Hadsereggel”, a T34-es tankokkal, és a bürgeri szandálos első világháborús puskát viselő kertek mellett lézengők kísérőikkel. Elnézésetet kérem, ha kissé részletesebben írok e napról, amely elég meghatározó volt családom további életében.

Szeptember 8-án este megpakoltuk, a hosszú szekeret, menekülni akartunk, de az ágyúzás miatt az éjszakát a pincében töltöttük. Már akkor este kilóttek néhány állatot a dr. Szentiványi Gábor csordájából, amit az oroszoknak szántak, de a többiit arravaló emberek elhajtották Szentgyörgy felé. Reggel az udvaron állt a szekér. Az öreg szomszéd, Daragics Mihály bá forgolódott körülötte, s közben bikfalvi ismerős menekülők is beálltak megpihenni az udvarra. Úgy számítottuk, hogy reggelizünk, s indulunk mi is. Reggelizés közben hirtelen lódobogás hallatszott be, s kinézve vágótázó orosz előőrsök tűntek fel. Mert meglátták az udvaron lévő szekeret, megálltak s „Igyi szudá” magukhoz hívtak. Az egyik mutatta a karján az óra helyét. Mi úgy

értettük arra kíváncsi hány óra van és az út porába rajzoltuk az órát. Éppen 9 óra volt. Utána vágótázó kozák csapatok özönlöttek olyan sokan, hogy csodálkoztunk, hogy nem verik le egymást. Azután csörtettek a T 34-es tankok mintegy 5 órán keresztül. Miközben mi gyermekek egy-egy szál virággal üdvözlöttük őket, a szekérről mindent az udvarra hajigáltak, a szép lovainkat befogták, és szekérrel együtt elhajtottak. Nagyon humánus fogásként az istállóban hagytak egy csont-bőr sovány lovat, amelyik a két szép csikónkat is megfertőzte. Délben visszavágtatott az előőr csapata, a lovakat megkötötték az udvaron, s a gabonás padlásáról csebrekben hordták a lencsésárpát nekik (40 mázsa termett akkor nyáron). Hiába magyarázták a felnőttek kézzel-lábbal, hogy nem jó, a muszkák – akik egyébként rendesen viselkedtek –, nem hallgattak rájuk. Úgy emlékszem négy ló felfúvódott, s reggelre a kapu előtti sáncba került megdöglőve. Nagy meleg volt, de az elhúztatásuk csak a parancsnok jóváhagyásával történhetett meg. A Malom utcából a Fekete ügybe hengerítették Ilyen foglalatosság közepette eltűnt a kis fonott dobozból az a néhány családi ékszer, ami volt, ami azonban többet ért, mint a szekér lovastól, új hámostól. Kb. 14 óraker ebédeltünk. Ilia, a szolgálk a ház küszöbén ült, amikor Rata orosz repülőgépek hangját hallottuk. A gépek leereszkedtek, s olyan sortűzet adtak le, hogy még az udvaron lévő fenyőfa ágait is megszagatták a golyók. Én Iliát úgy belöktem a küszöbről, hogy elterült a konyha közepén. Kis idő múlva hallottuk a Feketeügyön túl a nekünk szánt bombák robbanását. Egy csűr leégett, egy ember meghalt a faluban, egyéb kár nem történt. Estefelé gyalogos muszkák jöttek, partizánokat és németeket kerestek. Felforgatták az egész házat, kiürítették az összes fiókat s tönkre tették a fényképeinket és a műkedvelő zenekar nálunk tartott diplomáit, érmeit. A nálunk lévő Daragics Miska bácsit előre küldték a gabonás padlására, s úgy mentek fel ők is. Ott észrevettek egy drótháló tekercset. Fekvő embernek gondolták, s a táros puskájukkal szitává lőtték.

A szomszéd telek is nagy volt, a kert tele gyümölcsfákkal. Oda kb. 20 ciszterna állt be. Ide hozták Kézdivásárhelyről a Csavar Emil líkőrgyárából a több tonna finom likórt és bort A részeg katonák, arra köteleztek minket, ott bámészkodó gyermekeket, hogy konzerves dobozokból mi is kóstoljuk meg az italokat. Mi nem voltunk hozzászokva, mint a rétyi gyermekek, s hirtelen elszedültünk, s nem akartunk többet inni. Ezért jól seggbe rugódtak. Azután velük együtt lefeküdtünk a nagy szalmakazal tövébe, s jót

aludtunk. Arra ébredtünk, hogy rakétáznak az oroszok. Szerencsére nem gyulladt meg a szalmakazal. Éjjel egy óraker felszedelőzködtek, s elmentek Brassó felé. A rakétakilövő pisztoly, egy Manlicher puska ott maradt. Ezek, meg 10 kg Trikettő s egy 750 köbcentis Zsindapp sorsa már más iromány tárgya Ez volt az 1944 szeptember 9-i emlék dióhéjban.

*

Régóta készülök egyet-mást írni néhány laborfalvi emberről, hiszen nagyon sok emléket őrzök magamban. Érdekes, hogy a tragikus dolgokat elfelejtettem, de a komikusok megmaradtak, s le is fogom írni, ha a pace-maker-em megengedi. Sokan nem tudjuk, mikor jön közbe valami (a korban benne vagyunk).

Hát úgy látszik rakoncátlankodni kezdett a pace-maker-je, mert nemsokára azt hallottam a laborfalvi öccsétől, hogy „Antal meghalt”, s így magával vitte – mint oly sokan mások is – az emlékeit. Szomorúan vettem ki a levelek közül ezt a 14 évvel ezelőtt íródottat, amelyben a 12 éves gyermek 16 óra alatti tapasztalatait írja le 64 év távlatából a minket „felszabadító” szovjet katonák Laborfalván viselt dolgairól. Egy porszem, egy mozaik darabka, de igaz történelem. Sok ilyenből állhatna össze az 1944-ben történt „felszabadításunk” története.

*

Aztán ír még egyebekről is, miután figyelmeztet arra, mint sérv műtét előtt állót, vigyázzak az érzéstelenítéssel, nehogy úgy járjak, mint ő. Szegény Nagy Béla (köztem és közte végezte az egyetemet, aztán aneszteziológus orvos lett Medgyesen) egy csigolyával fennebb adta a régi törés miatt, s egészen a nyakamig megbénultam. Intubációt metszett, s úgy lélegeztettek 9 és 15 óra között. Így is csak orvosok s cigányok járnak. De még így is jobb, mint ahogy András nagybátyám járt Rétyen. Ő nem ment fel a leánya esküvőjén a templomba a januári hidegben, otthon várta őket, csak hogy mire hazért az esküvői nép, ő tort parancsolt. Nyugodjanak az összes rétyi rokonaim!

1941-ben dédnagyanyám gyalog jött Laborfalvára a mart alatt, nagyanyámat meglátogatni. A köményest koccintgatva így beszélt „Kata lelkem, az Isten vegyen magához minél hamarabb”. A felelet ez volt. „Mári lelkem, az Isten hallgassa meg jókívánságaidat” (Kata mama (folytatás a 12. oldalon)

A jó fényképezés alapelvei

Sok éves tapasztalataimnak (50 év) és elméleti ismereteimnek legfontosabb tudnivalóit szeretném átadni azoknak az olvasóimnak, akik manapság inkább mobiltelefonjaikkal, esetleg digitális fényképezőgépeikkel előszeretettel fényképezgetnek-videóznak és szeretnének megörökíteni számukra fontos eseményeket, érdekes természeti jelenségeket, tárgyakat, pillanatfelvételeket.

Professzionális fényképezés sok elméleti tudást igényel. Történelmi, optikai, fizikai és a kémiai tudást valamint a fotóművészeti ismereteket is követel.

Manapság, köszönhetően a modern fényképezőgépeknek és okos telefonoknak, sokkal könnyebb kevés elméleti tudással is fényképezni-videózni, hiszen nem kell távolságot, fényerőt, exponálási időt, lencsenyílást állítani, hiszen ezt a mai eszközeink automatikusan megoldják, de ez nem elég a jó minőségi munkánkhoz.

Nagyon fontos tudni, hogy a fényképezéskor lehetőleg legyünk minél közelebb a fényképezendő, filmező eseményekhez, tárgyakhoz, legyen minél jobb a fényerő. A fény vagy a világítás lehetőleg a fényképezendő eseményhez vagy tárgyhöz legyen minél közelebb-függően a fényerőtől. Fénnyel szemben ne fényképezzünk-videózzunk, csak művészi fotók esetében. A fotóművészet szempontjából keressünk mindig minél szebb és tetszőlegesebb hátteret, ami nagyon sokat számít.

Álljunk minél stabilabban, fogjuk két kézzel a telefont vagy a fényképezőgépet, lehetőleg felsőkarjainkat mellkasunkhoz szorítva enyhe terpeszállásba és a fényképezés pillanatában lélegzetünket állítsuk le, hogy kiküszöböljük a legkisebb elmozdulást is a minél élesebb-tisztább felvételek érdekében.

Ugyanezeket az alkalmazásokat kell használni a videózáskor is, valamint a videózás nagyon fontos feltétele, hogy a filmező készülék minél stabilabban

legyen a kezünkben, folyamatosan kísérjük kapkodás nélkül az eseményeket, hogy visszanezéskor ne szédüljünk el, élvezhető legyen.

Ha van lehetőség, érdemes állványról fényképezni, ilyen módon kiküszöbölődik a mozgás, remegés.

Telhát összességében használja ki mindenki a technika-tudomány adta kitűnő lehetőségeket betartva a fent említett fontos tudnivalókat és így jó minőségi emlékeket készíthetünk, örökíthetünk, főképp most a közelgő évvégi-évelei ünnepek alkalmából.

Magamról csak annyit, hogy nagyon szerettem és szeretem a fényképészetet és a videózást. 1968 óta fényképezek, 1980-tól fényképeket és színes diafelvételeket is készítettem saját laboratóriumomban, 1983-ban hat hónapos szakmai tanfolyamot végeztem diplomás szakképesítéssel, 1993-tól videózok is.

Számomra legemlékezetesebb fényképezési élmény 1997-ből származik, amikor helikopterről készítettem légi felvételeket Uzonról, ami kapcsolatban van egy észrevett gabonakörrel Uzon kaszálóján.

Ami a legfontosabb számomra, hogy szülőfalumnak rengeteg dokumentum képeket és filmeket készítettem lényeges kedvezményrel a Polgármesteri Hivatalnak, a Tatrangi Sándor Általános Iskolának, a magyar történelmi Egyházainknak, Művelődési Egyesületeknek nagyjából családi támogatás formájában.

Kívánok mindenkinek jó egészséget, áldott ünnepeket, boldog Új Évet és nagyon sok jó minőségű fotókat és filmeket.

Varga László

A HÍD

Széchenyi István a nagy magyar legnagyobb életműve a Dunán átívelő Lánchíd megépítése volt Pest- Buda között. Ő azt mondta, hogy a híd egy szimbólum és kapocs két érdek-egység között. (1836)

Én is azt mondanám, hogy a híd Szentivánlaborfalván a falu és Rét nevű 300 Ha-os termőterület között, szimbólum, de nem azok az akár a jegygyűrű a házastársak között egy érdek – kapcsolat – kapocs. Az 1970-es években, amikor a Feketeügy folyót szabályozták, a régi malom melletti híd szárazon maradt, mert a folyó medrét a falutól jó 700 m távolságra vezették el, de átjáró hidat rá nem építettek. A falunak nagy traumát okozott, a földek megművelése a tulsó oldalon, nehézségbe ütközött az átjáró híd hiánya. Csak Uzon vagy Réty felől lehetett megközelíteni a területeket, fogatokkal, traktorokkal, gépekkel. Az emberek és az állatok csak a folyóvízen átgázolva juthattak a tulsó oldalra.

1977 február 10-én Uzon község élére új vezető személy került. A népgyűlés, de főleg a Szentivániak legnagyobb óhaja és követelése is az volt, hogy átjáró hidat építsenek a Feketeügy folyó fölött, Szentivánlaborfalva területén. Az új vezető az ott tett ígérete alapján, attól a naptól és június 30 között (5 hónap) megépült a 40 pilonos új fahíd, amely aztán 43 éven át (2020-ig) biztosította az átjárást az embereknek, állatoknak, gépeknek, traktoroknak stb.

Akár az ember, a híd is megtud betegedni, s ha nem orvosolják időben, belehalhat a betegségbe. Így járt a Szentiváni híd is, amelynek beszakadt egy gerendája, majd az árvíz is belesegített a megsemmisülésbe. A helyzet ismét kritikussá vált a falu számára, mert a híd nemcsak szimbólum, hanem egy szükséges létesítmény.

Ezt látta be és nagyon helyesen a község vezetősége is, élén az ex-polgármester, dr. Ráduly István, aki latba vetve az összes lehetséges feltételeket és szükségleteket, elindította a híd (új híd) megépítéséhez szükséges folyamatot. Elképzelés, tervezés, pályázatok kiírása, a pénzalap megszerzése stb. Sikerral jártak és (igaz 1-2 év késedelemmel) elindulhatott a kivitelezés. Most jelen pillanatban olyan fázisban van az építkezés, hogy csak hetek- hónapok vannak hátra a híd átadásáig (2023 tavasza).

Ez a híd ha elkészül, azt hiszem, hogy nem 43 évet hanem legalább 430 évet is el fog tartani normális körülmények között. Így Szentivánlaborfalva, az a „kis” falucska, ismét gazdagodik egy „nagy” értékkel.

A ravatalozóház, az ivóvíz hálózat, a szennyvízcsatorna rendszer, a 2km hosszú aszfaltjárda, a közvilágítás újraszerelése, az ifjúságház újjáépítése, a Felsőmalom utca leaszfaltozása stb. után, rövidesen elkészül a Malom utca alsó felének leaszfaltozása.

sa, a Temető utca modernizálása, az új hídhoz vezető bekötőút leaszfaltozása, no meg a modern vasbeton híd megépítése lesznek a falu gazdasági- társadalmi fejlődésének fő tényezői.

Mindezeket valahol meg is kell hálálni legalább azzal, hogy Szentivánlaborfalva népessége nemcsak anyagilag, de szociális- kulturális műveltségi szinten is fejlődjön az anyagiak szintjére. Köszönet és elismerés a község vezetőségének, amiért jól szervezi és vezeti a község élet- útját.

Ezek után kívánok mindenkinek, kellemes karácsonyi ünnepeket és egy boldogabb Békés új évet a 2023-as esztendőben!

N. Kányádi Mihály

MESÉL EGY DÁTUM

(folytatás a 11. oldalról)

jobboldali benuállással feküdt, gutaütés érte egy este az udvaron.)

Úgy elnyújtottam az írni valót, hogy a könyvedről kialakult benyomásaimat későbbre hagyom. Optimista vagyok, úgy gondolom még lesz idő újabb levélre, neked pedig újabb könyv megírására. Nagyon kíváncsi lennék a fiatalok véleményére.

Emlékszem Jakó Feri bácsi fősebszűnk (az apja Rétyen volt pap) elbeszéléseire, a párizsi éveiről, ahol az egyetemet végezte, orvosi visszaemlékezéseire, amelyeket egy-egy pohár fekete ital mellett mondott el. Milyen kár, hogy nem jegyezte le őket. Én, mint már említettem, le akarom írni emlékeimet.

Komollón Szilágyi bácsi volt a kitűnő cimbalmos, ő oktatta a szentivánlaborfalvi zenekari műkedvelőket. A gramfon lemez után lekottázta a dalokat, hangszerelte és úgy tanította. A cimbalom nálunk volt, néha én is pityegtettem, máskor a falon lévő trombitával takarodót fújtam, aztán játszottam szájmuzsikán, citerán, furulyán, amíg hegedül-

ni kezdtem. Nagyon szép idők voltak ezek. Vakációimban én is játszottam a zenekarban. Éjjeli zenét adtunk. Sajnos, az emlékek, mint már írtam, a háború alatt megsemmisültek. Nagyon kedves emlék a Rétyi Nyírben tartott zenekari hangversenyre, az egyesített zenekarok több mint 100 tagot kitevő nagyzenekar Turóczy tanító prímás vezényletével való zenélésre. Emlékszem a here rákban fiatalon meghalt nagy zenész rétyi papra, Kovács Andrásra is.

Befejezésül megemlítem a rétyi rokonok vasárnapi látogatását. Akkor értesítés nélkül hajtottak be felnőtté, gyermekeké, de a szekérládák tele voltak a köményestől a levágott tyúktól, a sárgatésztától a hosszú laskáig mindennel. Nem hozták zavarba a háziasszonyt. Hol vannak már ezek a szokások? De hol a rokonszeretet? Ha valami szükség volt, azonnali megoldást hozott az összetartás.

Ne haragudj a sok locsogásért, de miután átnéztem a könyvedet valahogy kikíváncszolt belőlem is az emlékezés. Neked, mint íróembernek nem lesz gondod az olvasással, egyes dolgok megjegyzésével, megértésével

Kívánok jó egészséget, szerencsés műtétet, Lenkének kezét csókolom, téged ölellek

Anti

Egy percig forgatom a vastag levelet és gondolkodom Tényleg hova lett a rokonszeretet, a régi szokások? Hová lett az összetartás, az egymás gondjainak a felvállalása és a segítő készség? Eltűntek azok is, mint ahogy eltűnt az öreg Daragics Miska bácsi, akinek a halotti bizonyítványát valamikor a hatvanas évek közepén még én állítottam ki, s vele együtt eltűntek a levélben szereplő medgyesi orvoskollégák mind.

Bár mind székelek voltak, mindanyukat medgyesi szász, de erdélyi föld „ringatja mélyen”.

Dr. Nagy Lajos

XIII. Székelyföld Napok a Pünköszt-kúriában

Idén október 7. és 16. között zajlott a XIII. Székelyföld Napok, amelynek része volt a 3. Kaptár dokumentumfilm-szemle is. A Kovászna Megyei Művelődési Központ jóvoltából és az uzoni Polgármesteri Hivatal szervezésével, 3 film levetítésére került sor Uzonban a Pünköszt-kúriában.

Első nap a fiataloknak szólt, jelen voltak az uzoni Tatrangi Sándor Általános Iskola diákjai, akik egy tölklámpa faragással egybekötött filmnézésen vettek részt. Az első film Bartha Ágnes rendezésében *Kétkeréken Erdővidéken* egy 48 perces díjnyertes film volt. Amely közelebb hozott egy környezetkímélőbb életformához, ugyanis a Kalibáskó Gyerekvilág Alapítvány segítségével középiskolás gyerekek biciklin barangolhattak Erdővidéken.

A második film Kató Zsolt rendezésében *Őrök nyomában* című 40 perces filmet nézték meg a kiskolások. Ez a film a Csomád-Bálványos Natura 2000-es természetvédelmi terület különleges értékeit és a benne élő közösségek életét mutatta be. Láthattuk a madarakat és medvéket is ahogy a mindennapiakat élnek szabadon a vadonban.

A második nap az érettebb korosztály nézhette meg Dékány István rendezésében *Csonka vágányon* című 91 perces filmjét. A film az I. világháborús összeomlás után az utóállamokból kiutasított vagy elmenekült 426.000 magyart a csonka anyaország befogadta, de sem lakással, sem állással nem tudta ellátni őket. Ezért hónapokig, legtöbbször évekig kénytelenek voltak elég szerény, akár kegyetlen körülmények között élni. Talán egy visszatekintés volt a múltba.

A harmadik nap pedig Zsigmond Dezső rendező által készített *Sorsok könyve* című film levetítésére került sor a bikfalvi Kulturális Központban.

Mivel az idei rendezvénysorozat nagy sikernek örvendett, remélhetően a jövő évben is lesz folytatása.

Készült a T3 Kiadó nyomdájában Sepsiszentgyörgyön.

